

Vlaams
Parlement

stuk **732** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 25 oktober 2010 (2010-2011)

Beleidsbrief

Inburgering en Integratie

2010-2011

ingediend door de heer Geert Bourgeois,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Inhoudstafel

Lijst met afkortingen	3
Managementsamenvatting	4
1 Begroting 2011	7
2 Langetermijnvisie en -strategie	10
3 Beleidsmaatregelen	12
3.1 Uitdaging 1: Meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving	12
3.1.1 Meer mensen leren en spreken Nederlands	12
3.1.2 Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject	13
3.1.3 Kandidaat-inwijkelingen volgen in land van herkomst een basiscursus inburgering....	16
3.1.4 Het civiele effect van inburgering is verhoogd	17
3.1.5 Het Integratiedecreet is uitgevoerd.....	18
3.1.6 De stem van de doelgroepen wordt gehoord	20
3.1.7 Erfgoedbeleid is een hefboom voor integratie.....	21
3.1.8 Debat over rol van de Islam in de samenleving wordt niet uit de weg gegaan	22
3.2 Uitdaging 2: De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd	22
3.2.1 Het belang van taal	22
3.2.2 Het inburgeringsaanbod is een aanbod op maat	24
3.2.3 Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht.....	26
3.2.4 Er is een volwaardig inburgeringsbeleid voor minderjarige nieuwkomers	27
3.2.5 Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject	28
3.2.6 De integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om te interculturaliseren.	30
3.2.7 De sector van het sociaal tolken en vertalen is verder uitgebouwd	31
3.2.8 Naar een behoeftedekkend aanbod van kwaliteitsvolle woonwagenterreinen	31
3.3 Uitdaging 3: De efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid zijn verhoogd.....	33
3.3.1 Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd	33
3.3.2 Doelmatige projectsubsidies.....	34
3.3.3 De planlast is verminderd.....	36
3.3.4 VLEMI versterkt de integratie- en inburgeringssector.....	36
3.3.5 Handhavingsbeleid verhoogt de efficiëntie van het inburgeringsbeleid.....	38
3.3.6 Lokale besturen voeren een integratiebeleid	38
3.4 Uitdaging 4: Coördinatie en systematische opvolging zijn een feit	39
3.4.1 Er is een gecoördineerd Vlaams beleid	39
3.4.2 Er is een gecoördineerd Vlaams inburgeringsbeleid in Brussel	41
3.4.3 Er is oog voor de federale, Europese en internationale context	42
3.4.4 De kruispuntbank Inburgering (KBI) is de centrale databank voor de opvolging van inburgeraars en cursisten NT2	44
3.4.5 Er is een permanente onderzoekslijn inburgering en integratie.....	44
Bijlage 1: Overzicht beleidsmaatregelen 2010-2011	46
- Regelgevingsagenda	
- Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2010-2011	
Bijlage 2: Overzicht moties en resoluties van het Vlaams Parlement	49

Lijst met afkortingen

Agentschap: het agentschap voor binnenlands bestuur
Actiris: Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling
EIF: Europees Integratiefonds
EU: Europese Unie
FOD: federale overheidsdienst
IPI: interdepartementaal projectteam inburgering
KBI: Kruispuntbank Inburgering
LO: loopbaanoriëntatie
MO: maatschappelijke oriëntatie
NARIC: National Academic Recognition Information Centre
NODO: Nederlands op de opleidingsvloer
NT2: Nederlands als tweede taal
OCMW: openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
OKAN: Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers
SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
UNIZO: Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VDAB-RDB: VDAB – Regionale Dienst Brussel
VIA: Vlaanderen in actie
VLEMI: Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie
VMC: Vlaams Minderhedencentrum vzw
Voka: Vlaams netwerk van ondernemingen
VPAO: verticaal permanent armoedeoverleg
VVSG: Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
VZW: vereniging zonder winstoogmerk

Managementsamenvatting

Omgaan met de gevolgen van migratie is een van de belangrijke uitdagingen waar we met z'n allen voor staan. Het inburgerings- en integratiebeleid moet hiertoe bijdragen. Samenleven op grond van gelijkwaardigheid, respect voor ieders eigenheid, een gemeenschappelijk kader van waarden en normen, gelijke kansen en rechten maar ook gelijke plichten, zijn de uitgangspunten van dit beleid.

Deze uitgangspunten zijn vertaald in vier strategische doelstellingen voor de komende jaren: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving (uitdaging 1), de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd (uitdaging 2), de efficiëntie en effectiviteit van het beleid zijn verhoogd (uitdaging 3), systematische opvolging en evaluatie zijn een feit (uitdaging 4).

Om deze doelstellingen te realiseren wordt het traject dat de voorbije jaren voor elk van deze doelstellingen op de sporen is gezet, krachtadig verder gezet. Sterker dan voorheen zal de komende periode ingezet worden op het ordenen en vereenvoudigen van de veelheid aan structuren die op het terrein het inburgerings- en integratiebeleid uitvoeren. Dit sluit niet alleen aan bij de roep om een meer efficiënte overheid maar ook bij de principes van de Interne Staatshervorming.

Een gemeenschappelijke taal spreken is de hefboom om actief en volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving. Via een actief taalpromotiebeleid zullen nieuwe Vlamingen gestimuleerd worden om Nederlands te leren, tijdens maar ook na hun primair inburgeringstraject. Tegelijk zullen Nederlandstaligen gestimuleerd worden om anderstaligen de kans te geven om Nederlands te (leren) spreken en zullen voorzieningen ondersteund worden in het voeren van een taalbeleid. Tijdelijke projecten moeten de Huizen van het Nederlands de nodige ruimte bieden om vorm te geven aan een assertief taal(promotie)beleid.

Inburgering is een eerste opstap naar integratie. Uit de cijfers blijkt dat het aantal personen dat een inburgeringstraject volgt, jaarlijks toeneemt. Verdere groei blijft ook voor 2011 een belangrijk streefdoel. Met een mix van communicatie-initiatieven zullen nieuwe doelgroepen gesensibiliseerd worden om een inburgeringstraject te volgen. Bijzondere aandacht zal hierbij gaan naar de ouders van schoolgaande kinderen en de groep van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten.

Door middel van meer maatwerk willen we inburgering uitbouwen tot een sterk product dat aantrekkelijk is, ook voor zij die geen inburgeringsplicht hebben. Hiertoe zullen we verder investeren in het professionaliseren van de werking van de onthaalbureaus, zal de instaptoets maatschappelijke oriëntatie worden ingevoerd en zullen er specifieke trajecten voor de groep van niet of zwak gealfabetiseerde inburgeraars worden uitgewerkt.

Deelname aan de samenleving is het uiteindelijke doel van inburgering. Werken aan maatschappelijke participatie de rode draad doorheen het inburgeringstraject. Aanvullend bij het inburgeringstraject wordt met een project in het kader van het Europees Integratiefonds een systeem van inburgeringscoaches uitgewerkt. In afstemming met de opdrachten van de integratiesector ter zake en de rol van inburgeringscoaches, zal ik de taak van de onthaalbureaus om maatschappelijke participatie te stimuleren, structureel verankeren.

Kandidaat-inwijkelingen moeten de kans krijgen om zich reeds in hun land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen. Met middelen van het Europees Integratiefonds loopt momenteel een project om het concept nader uit te werken en het nodige materiaal te ontwikkelen. Verwacht wordt dat het materiaal in het voorjaar 2012 ter beschikking zal zijn.

Huwelijksmigranten zijn een belangrijke doelgroep van inburgering. Om een duidelijk zicht te krijgen op het fenomeen huwelijksmigratie zal er aan de hand van een oproep in het kader van het Europees Integratiefonds een factsheet ontwikkeld worden. Sensibiliseringsbeleid t.a.v. transnationale

huwelijken van de tweede- en derdegeneratiemigranten was het thema van de projectoproep 'Managers van Diversiteit'. De geselecteerde projecten zullen in 2011 van start gaan.

Nieuwe Vlamingen die inspanningen doen om zich in te burgeren, moeten hiervoor de nodige waardering krijgen. Het invoeren van het inburgeringscertificaat is een van de instrumenten om het civiele effect van inburgering te verhogen. Zolang er geen uitstaptoets maatschappelijke oriëntatie voorhanden is, kan dit certificaat nog niet uitgereikt worden. Deze uitstaptoets maatschappelijke oriëntatie zal in 2011 worden ontwikkeld.

Minderjarige nieuwkomers behoren eveneens tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid. Toeleiding van deze kinderen en jongeren naar het gepaste vrijetijdsaanbod en scherp stellen van de taken van het onthaalbureau t.a.v. minderjarigen zijn specifieke aandachtspunt voor 2011. Het Inburgeringsdecreet zal waar nodig worden aangepast. Bij de decreetaanpassing zal de doelgroep worden uitgebreid naar kinderen tussen tweeënhalp en vijf jaar.

Het primaire inburgeringstraject is de eerste opstap naar integratie. Het is het minimum minimorum dat we als overheid en samenleving van nieuwe Vlamingen vragen. Vervolgtrajecten, de zogenaamde secundaire inburgeringstrajecten, laten inburgeraars toe hun competenties verder te ontwikkelen. Verder investeren in geïntegreerde taaltrajecten, educatieve toelidings- en begeleidingstrajecten en sociale trajecten moet er toe bijdragen dat inburgeraars meer en vlotter doorstromen naar een vervolgtraject richting werk of onderwijs en dat hun maatschappelijke participatie toeneemt. Bijzondere aandacht zal gaan naar de doorstroom richting zelfstandig ondernemerschap. Het interdepartementaal projectteam inburgering krijgt de opdracht om hierover concrete voorstellen uit te werken.

Het integratiebeleid wordt aangestuurd door het Integratiedecreet van 30 april 2009. De verdere uitvoering van dit decreet is dan ook een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode. Het decreet wordt in drie fasen uitgevoerd. Een eerste uitvoeringsbesluit treedt op 1 januari 2011 in werking. Aansluitend bij de uitgangspunten met betrekking tot de Interne Staatshervorming is hierbij gekozen voor een zo groot mogelijke sturing en coördinatie van het integratiebeleid vanuit het lokale bestuur, respectievelijk de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het uitvoeringsbesluit regelt onder meer de installatie en werking van de commissie Integratiebeleid. Deze commissie - die in 2011 van start zal gaan - zal de opdracht krijgen om een geïntegreerd actieplan op te stellen. Binnen de commissie zal een werkgroep Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten worden opgericht. Via de commissie Integratiebeleid zal gestreefd worden naar een eenduidige hantering van de doelgroepdefinitie uit het Integratiedecreet over de beleidsdomeinen heen.

Het uitvoeringsbesluit regelt tevens de erkenning en subsidiëring van het Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI – voorheen VMC) en de participatieorganisatie. In het besluit is tevens bepaald dat het VLEMI zal instaan voor de ondersteuning van de onthaalbureaus. Op die manier kan het VLEMI optreden als expertisecentrum voor inburgering en een maximale afstemming met de integratiesector bewaken en bevorderen.

In een tweede fase komt er een afzonderlijk uitvoeringsbesluit dat de werking en subsidiëring van de sociaal tolk- en vertaaldiensten regelt. Voorafgaandelijk zal een implementatieplan aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Voor de derde fase zal nauwe afstemming worden gezocht met de wetgevende instrumenten in het kader van de planlastvermindering en de Interne Staatshervorming.

Woonwagengewoners behoren tot de doelgroep van het integratiebeleid. De problematiek van woonwagengewoners is prioritair een probleem van het tekort aan woonwagenterreinen. Naast het voorzien in de nodige middelen voor de aanleg, uitbreiding en renovatie van woonwagenterreinen, zullen er verder inspanningen worden geleverd om het draagvlak voor woonwagenterreinen te verhogen. Er zal ook gezocht worden naar mogelijkheden om te komen tot richtlijnen voor private

terreinen. De problematiek van woonwagengewoners is evenwel meer dan een huisvestingsprobleem. Voor een omvattende aanpak over de domeinen heen zal er een strategisch plan woonwagengewoners aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

Het verhogen van efficiëntie en effectiviteit van het beleid is een algemeen aandachtspunt binnen het inburgerings- en integratiebeleid.

Voor de Huizen van het Nederlands zal een nieuw en transparant financieringssysteem worden uitgewerkt. Een visietekst over de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen moet hiertoe een eerste aanzet vormen.

Vanaf 2011 zullen de onthaalbureaus op basis van een nieuw financieringsmodel gesubsidieerd worden. Met dit model wordt gekozen voor een subsidiëring die afgestemd is op de prestaties en kwaliteit van de kernprocessen binnen elk onthaalbureau. Dit moet resulteren in een efficiëntere financiering van de onthaalbureaus.

Voor de integratiesector wordt een nieuw evaluatiesysteem ontwikkeld dat een koppeling maakt tussen toegekende subsidies en behaalde resultaten. Het bijgestuurde subsidiekader 'Managers van Diversiteit' en het voorzien in een begeleidingsfunctie moet resulteren in een meer gerichte inzet van deze projectsubsidies. De inspanningen om de planlast in de integratiesector te verminderen zullen gecontinueerd worden. In uitvoering van het Groenboek Interne Staatshervorming zal een traject voor hervorming van de integratiesector worden opgezet waarbij een versterking van het lokale integratiebeleid met bovenlokale ondersteuning wordt beoogd.

Efficiënt en effectief beleid kan niet zonder systematische opvolging en monitoring van de mate van integratie van nieuwe Vlamingen in onze samenleving. Een eerste instrument hiervoor is de Kruispuntbank Inburgering (KBI). Een externe audit van de KBI bracht de nood aan vervanging van het huidige platform aan het licht. De implementatie van de nieuwe KBI is gepland op 1 september 2012. Ondertussen blijft de huidige Kruispuntbank verder dienen als databank van inburgeraars en NT2-cursisten. Om de integratie te monitoren worden er twee instrumenten ontwikkeld: de integratiekaart en de lokale integratiemonitor. In 2011 zal het instrument 'integratiekaart' worden opgeleverd en zal een eerste versie van de lokale integratiemonitor beschikbaar zijn.

Om het inburgerings- en integratiebeleid in Brussel te ondersteunen, zal ik in samenspraak met de Vlaamse Gemeenschap een overleg organiseren met het Brusselse Huis van het Nederlands, het onthaalbureau en integratiecentrum en de Brusselse sociaal tolk- en vertaaldienst om na te gaan in welke mate deze organisaties elk vanuit hun opdrachten een meerwaarde kunnen betekenen voor het Brusselse beleid.

Het inburgerings- en integratiebeleid vanuit een breder kader bekijken en afstemmen met het Europese en internationale beleid op dit vlak, is ook in 2011 een belangrijk aandachtspunt.

1 Begroting 2011

Op de Vlaamse begroting 2010 is 54.440.000 euro ingeschreven voor de uitvoering van het inburgerings- en integratiebeleid en 4.706.000 euro voor de Huizen van het Nederlands. Voor 2011 is er 54.315.000 euro begroot voor inburgering en integratie en 4.767.000 euro voor de Huizen van het Nederlands. Er zijn 7 belangrijke uitgavenposten:

- subsidies in het kader van het inburgeringsbeleid (BJ307 3441 en BJ 300 0100);
- subsidies aan de integratiesector (BJ306 3441);
- projectsubsidies in het kader van het integratiebeleid (BJ303 3300 en BJ308 3441);
- subsidiëring specifieke investeringen (BJ309 6331);
- werking en ondersteuning van het inburgerings- en integratiebeleid (BJ301 1211, BJ302 1211 en BJ304 3300);
- uitgaven voor de Kruispuntbank Inburgering (BJ310 7422, BJ311 1211 en BJ300 0100)
- uitgaven voor de Huizen van het Nederlands (FD0 FH215 3300 en FD0 FH214 1211)

Subsidies in het kader van het inburgeringsbeleid

De middelen op basisallocatie BJ307 3441 worden aangewend voor subsidies voor de onthaalbureaus, de sociaal tolk- en vertaaldiensten en het Vlaams Minderhedencentrum vzw (VMC) en voor cofinanciering van het Europees Integratiefonds. Voor 2010 is in totaal 27.460.000 euro ingeschreven. Voor 2011 wordt 30.702.000 euro begroot. Dit krediet omvat de middelen 2010 initieel ingeschreven op deze basisallocatie aangevuld met de middelen die werden overgeheveld naar deze basisallocatie en aangevuld met het bedrag dat de onthaalbureaus in 2010 eenmalig dienden te besparen.

De 8 onthaalbureaus ontvingen in 2010 zowel reguliere subsidies als projectsubsidies om bijkomende taken uit te voeren. Over alle onthaalbureaus heen werd een eenmalige besparing doorgevoerd van 3.250.000 euro (benutting van de opgebouwde reserves). Midden 2010 werd vanuit de provisie inburgering (basisallocatie BJ300 0100) een bijkomende subsidie toegekend voor de opvang van de effecten van de regularisatiecampagne van de federale overheid.

Vanaf 2011 zullen de Vlaamse onthaalbureaus op basis van een nieuw financieringsmodel gesubsidieerd worden. De projectsubsidies worden hierin geïntegreerd. Conform het Inburgeringsdecreet wordt 15% van de subsidie-enveloppe van de onthaalbureaus vast toegekend aan het Brusselse onthaalbureau. Op de provisie inburgering 2011 is 1.776.000 euro bestemd om de effecten in de onthaalbureaus ten gevolge van de regularisatiecampagne van de federale overheid op te vangen enerzijds en voor de Kruispuntbank Inburgering anderzijds.

Het VMC ontving in 2010 subsidies voor de ondersteuning van de onthaalbureaus bij het uitvoeren van de kernprocessen maatschappelijke oriëntatie, trajectbegeleiding en loopbaanoriëntatie en voor de werking van de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen. In opvolging van het eerste uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet worden deze middelen in 2011 overgeheveld naar basisallocatie BJ306 3441.

Ba@bel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw en acht decentrale sociaal tolk- en vertaaldiensten ontvingen in 2010 projectsubsidies om hun werking te continueren en verder uit te bouwen. Om de toenemende groei van deze diensten op te vangen, werden er in 2010 bijkomende middelen overgeheveld van basisallocatie BJ 303 3300. In uitvoering van het Integratiedecreet zal voor deze diensten een structurele regeling worden uitgewerkt. In afwachting hiervan zullen deze diensten in 2011 verder op projectmatige basis gesubsidieerd worden.

Subsidies aan de integratiesector

De besteding van basisallocatie BJ 306 3441 gaat naar subsidies voor de integratiesector, het Forum van organisaties van etnisch-culturele minderheden (Minderhedenforum) en de schipperswerking De

Schroef. In de loop van 2010 werd het bedrag op deze basisallocatie verhoogd voor de structurele uitbreiding van integratiediensten, het Minderhedenforum en VMC waardoor er voor 2010 in totaal 15.715.000 ingeschreven is. Voor 2011 wordt 16.802.000 euro begroot. Deze stijging is noodzakelijk omdat voor de structurele uitbreiding het volledige bedrag op jaarbasis nodig is.

In 2010 ontvingen 5 provinciale integratiecentra, 1 integratiecentrum voor Brussel, 2 lokale integratiecentra en 37 integratiediensten een reguliere subsidie. Er waren middelen voor 10 nieuwe integratiediensten en een uitbreiding van 6 bestaande integratiediensten. Er werden reeds 2 aanvragen voor een startsubsidie in het kader van de oprichting van een nieuwe integratiedienst goedgekeurd. Op de begroting van 2011 zal de integrale som voor uitbreiding worden opgenomen.

Het VMC ontving in 2010 subsidies voor de ondersteuning van de integratiesector en de uitvoering van het Vlaams integratiebeleid. Naar aanleiding van de uitvoering van het Integratiedecreet van 30 april 2009 zal het VMC aanzienlijk meer opdrachten krijgen, waarvoor er een uitbreiding van het personeelscontingent met 12 personeelsleden komt;

Het Minderhedenforum kreeg in 2010 een uitbreiding van 1 personeelslid voor de uitbouw van de participatie van woonwagengebouwen en Roma.

De schipperswerking De Schroef ontving in 2010 subsidies om haar activiteiten te continueren.

Projectsubsidies in het kader van het integratiebeleid

Basisallocatie BJ303 3300 is bedoeld voor de ondersteuning van welomschreven projecten van beperkte duur die de zelfredzaamheid van burgers van diverse herkomst verhogen en die een positief effect hebben op de verschillende aspecten van het samenleven tussen allochtone en autochtone Vlamingen. Vanaf 2010 is er voor gekozen om voortaan minder in te zetten op tijdelijke projecten en meer op een versterking van structuren (cf. supra). Daarom is de projectoproep 'Gezocht: managers van diversiteit' beperkt tot een oproep van 1 miljoen euro, geconcentreerd op één thema, namelijk huwelijkmigratie. Voor 2011 wordt het krediet ingevolge de lineaire besparingen verminderd tot 750.000 euro.

Op basisallocatie BJ308 3441 worden projecten gesubsidieerd met een experimenteel, aanvullend en/of vernieuwend karakter. Voor 2010 is hiervoor 625.000 euro ingeschreven. Vanaf 2011 zijn deze projectmiddelen echter om besparingsredenen geschrapt.

Subsidiëring specifieke investeringen

Met het krediet ingeschreven onder basisallocatie BJ309 6331 kunnen investeringssubsidies toegekend worden aan lokale besturen voor de aanleg en inrichting van zowel residentiële woonwagenterreinen als doortrekkersterreinen. Voor 2010 is een krediet van 3 miljoen euro ingeschreven voor nieuwe initiatieven. Voor 2011 wordt dit krediet, na de lineaire besparingen, verder constant gehouden en bedraagt het 2.778.000 euro. Dit bedrag lijkt laag in verhouding tot het totaalbedrag van meer dan 15 miljoen euro aan aangekondigde nieuwe projecten, maar helaas leert de ervaring van de voorbije jaren dat op het terrein de realisatie van al deze initiatieven ofwel bijzonder lang duurt, ofwel zelfs nooit tot realisatie komt. Toch wordt opnieuw een belangrijk krediet ingeschreven in de hoop dat het in 2011 wel volledig besteed kan worden.

Werking en ondersteuning inburgerings- en integratiebeleid

Basisallocatie BJ301 1211 moet toelaten om met onderzoeksopdrachten en beleidsondersteunende maatregelen het integratiebeleid verder te onderbouwen. Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2010 werd het oorspronkelijke budget (111.000 euro) verhoogd met 130.000 euro voor eenmalige initiatieven in het kader van het Europees voorzitterschap en voor de ontwikkeling van een handelingskader voor de integratiesector. Voor 2011 wordt opnieuw 111.000 euro begroot.

De besteding van basisallocatie BJ302 1211 gaat naar allerlei ondersteunende maatregelen voor het inburgeringsbeleid zoals detectie van de doelgroep en elektronische adressenlijsten, communicatie-initiatieven, uitgaven voor de verdere professionalisering van de werking van de onthaalbureaus, organisatie van studiedagen of conferenties, ondersteunend wetenschappelijk onderzoek en kosten voor buitenlandse zendingsreizen. In 2010 worden op deze basisallocatie ook informaticakosten voor de KBI betaald. Vanaf 2011 zullen deze kosten betaald worden met de nieuw gecreëerde basisallocatie BJ311 1211. Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2010 is het oorspronkelijke budget (864.000 euro) eenmalig verhoogd met 655.000 euro voor de organisatie van een Staten-Generaal en van een conferentie in het kader van het Europees voorzitterschap evenals voor het opzetten van een mediacampagne. De kosten voor recurrente en nieuwe ondersteunende maatregelen in 2011 worden op 864.000 euro geraamd.

Basisallocatie BJ304 3300 voorziet in middelen voor de cofinanciering van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. De subsidie wordt aangewend voor het ontwikkelen van een Vlaamse integratiekaart. Voor 2010 is er 187.000 euro ingeschreven. Voor 2011 is er 183.000 euro ten gevolge van een kleine besparing.

Uitgaven voor de Kruispuntbank Inburgering

Met basisallocatie BJ310 7422 worden uitgaven voor de Kruispuntbank Inburgering (KBI) gefinancierd. Voor 2010 is er 350.000 euro ingeschreven. Voor de verdere ontwikkeling van de KBI in 2011 is er een continuering van de middelen via 2 basisallocaties:

- basisallocatie BJ310 7422: hierop zullen uitgaven betaald worden die in de economische zin als 'investeringen' kunnen geclassificeerd worden, bijvoorbeeld aankoop van een nieuwe server, aankoop van een softwarepakket.
- basisallocatie BJ311 1211: hierop zullen uitgaven betaald worden die in de economische zin als 'kosten' kunnen geclassificeerd worden, bijvoorbeeld het betalen van een onderhoudscontract (pro memorie).

De uitgaven voor de KBI worden daarnaast gefinancierd met de provisie inburgering (BJ300 0100).

Uitgaven voor de Huizen van het Nederlands

Via basisallocatie FD0 FH215 3300 ontvangen de 8 Huizen van het Nederlands in 2010 in totaal 4.207.000 euro subsidies. Dit bedrag omvat zowel de reguliere subsidie als de facultatieve subsidie Wooncode. Voor 2011 wordt 4.268.000 euro begroot.

Basisallocatie FD0 FH214 1211 bevat de werkingsmiddelen voor de Huizen van het Nederlands. Voor 2010 is er 499.000 euro ingeschreven. Van dit bedrag is 258.755 euro bestemd voor het project taal(promotie)beleid, het resterende bedrag wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de KBI ten behoeve van de Huizen van het Nederlands. Voor 2011 wordt opnieuw 499.000 euro uitgetrokken.

2 Langetermijnvisie en -strategie

Omgaan met de gevolgen van migratie is een belangrijke uitdaging waar we voor staan. Het is ook het gemeenschappelijk doel van het inburgerings- en integratiebeleid. Samenleven op grond van gelijkwaardigheid, respect voor ieders eigenheid, een gemeenschappelijk kader van waarden en normen, gelijke rechten maar ook gelijke plichten, zijn de uitgangspunten van dit beleid.

In mijn beleidsnota 2009-2014 zijn deze uitgangspunten vertaald in vier strategische doelstellingen voor de komende jaren: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving (uitdaging 1), de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd (uitdaging 2), de efficiëntie en effectiviteit van het beleid zijn verhoogd (uitdaging 3), systematische opvolging en evaluatie zijn een feit (uitdaging 4).

Het traject dat de voorbije jaren op de sporen is gezet, zal ik krachtdadig verder zetten. In de loop van de voorbije jaren hebben de uitvoerders van het inburgerings- en integratiebeleid zich ontwikkeld tot organisaties met een eigen, specifieke expertise. De Huizen van het Nederlands, de Onthaalbureaus Inburgering, de Integratiecentra, de Lokale Integratiediensten, de Sociaal Tolk- en Vertaaldiensten, het Minderhedenforum en het Vlaams Minderhedencentrum zijn elk op hun domein experts. De verschillen in aanpak en benadering hebben een meerwaarde, bovendien richten ze zich vaak tot verschillende doelgroepen. Er is echter tussen de doelgroepen onderling een grote overlap. Om een optimale aanwending van de verschillende benaderingen te garanderen, zal ik sterker dan voorheen inzetten op het ordenen en vereenvoudigen van de veelheid aan structuren die op het terrein het inburgerings- en integratiebeleid uitvoeren.

Het inburgerings- en integratiebeleid wordt aangestuurd vanuit drie decreten: het decreet op de Huizen van het Nederlands, het Inburgeringsdecreet en het Integratiedecreet. De kans op overlap is dan ook reëel. Om tot een betere organisatorische afstemming te komen, zal ik het agentschap voor Binnenlands Bestuur de opdracht geven om –met toepassing van de principes van de Interne Staatshervorming– over de drie decreten heen voorstellen uit te werken voor een mogelijke afstemming tussen de verschillende voorzieningen en hun opdrachten. Het zo efficiënt mogelijk bereiken van het best mogelijke resultaat moet hierbij vooropstaan.

De eerste Staten-Generaal voor Inburgering en Integratie zullen plaatsvinden op 29 november 2010. Vertegenwoordigers van het middenveld, de integratie- en inburgeringssector, de onderwijswereld, werkgeversorganisaties, vakbonden, organisaties van nieuwe Vlamingen, lokale besturen, beleidsmakers, academici, ... worden samengebracht om concrete, realistische en constructieve aanbevelingen te doen om het inburgerings- en integratiebeleid de komende jaren verder vorm te geven. Uitgangspunt hierbij is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij alle actoren niet alleen aanbevelingen doen aan de overheid, maar ook zelf concrete, realistische doelstellingen formuleren voor zichzelf, zodat integratie de facto een zaak van iedereen wordt. De thema's waarrond deze eerste Staten-Generaal worden opgebouwd zijn: werk, onderwijs, sociale cohesie en actief burgerschap. Na afloop van de Staten-Generaal zullen de conclusies en aanbevelingen van de werkgroepen verwerkt en gebundeld worden in een 'groenboek integratie'. Het groenboek zal als vertrekpunt gebruikt worden voor het actieplan dat de Commissie Integratiebeleid in 2011 zal opmaken en zal een aanvulling zijn op de omgevingsanalyse waar het Vlaams Minderhedencentrum aan werkt. Deze omgevingsanalyse wordt opgemaakt in het kader van het gemeenschappelijk doelstellingenkader voor de integratiesector en heeft als doel de knelpunten, uitdagingen en eventuele hiaten in het huidige integratiebeleid bloot te leggen en de verwachtingen van derden (lokale besturen, organisaties en diensten) in kaart te brengen.

VIA (Vlaanderen in Actie) is het toekomstproject dat Vlaanderen tegen 2020 naar de top van Europa wil leiden. Om die doelstelling te bereiken zijn zeven doorbraken geformuleerd, waaronder de doorbraak 'warme samenleving'. Deze doorbraak wil dat Vlaanderen tegen 2020 een warme, solidaire samenleving is waar iedereen gelijke kansen krijgt. Bij het realiseren van deze doorbraak zijn alle burgers betrokken, dus ook de nieuwe Vlamingen. Ervoor zorgen dat nieuwe Vlamingen willen en

kunnen participeren aan de Vlaamse samenleving is dan ook een strategische doelstelling van de doorbraak ‘warme samenleving’. Deze strategische doelstelling is vertaald in vier sleutelprojecten: 1) een brede, maatschappelijke publiciteits- en sensibiliseringscampagne over het belang van het Nederlands als voorwaarde voor participatie, 2) meer inburgeraars nemen deel aan inburgering, 3) ‘inburgeringscoaches’, een instrument om nieuwe en oude Vlamingen met elkaar in contact te brengen is ontwikkeld en geïmplementeerd en 4) ‘inburgering in het land van herkomst’ is ontwikkeld en geïmplementeerd.

3 Beleidsmaatregelen

Hierna volgt een overzicht van de beleidsmaatregelen die ik het afgelopen jaar heb genomen en van de maatregelen die ik plan voor het werkjaar 2010-2011. Deze maatregelen geven uitvoering aan mijn beleidsnota 2009-2014.

3.1 Uitdaging 1: Meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving

3.1.1 Meer mensen leren en spreken Nederlands

Stand van zaken

Nieuwe Vlamingen worden gestimuleerd – en soms ook verplicht – om Nederlands te leren. Een gemeenschappelijke taal spreken is immers de hefboom om actief en volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving. Nederlands spreken betekent zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij, er een eigen levensweg in kunnen zoeken en vinden. Daarom vind ik het belangrijk dat we nieuwe Vlamingen blijven stimuleren om het leren van het Nederlands verder te zetten, ook na hun inburgeringstraject.

Uit volgende cijfers (tabel 1) blijkt dat het aantal aanmeldingen in de Huizen van het Nederlands blijft stijgen. Er hebben zich vorig schooljaar 21% meer mensen aangemeld bij een Huis van het Nederlands. Het aantal mensen dat interesse toont om te starten met een cursus Nederlands als tweede taal (NT2) is dus groot. Tegelijk tonen studies van de Koning Boudewijnstichting¹ aan dat de kennis van het Nederlands niet bij alle groepen nieuwe Vlamingen even goed is.

Tabel 1: Aantal aanmeldingen bij de Huizen van het Nederlands

	2008 - 2009	2009-2010
Hvn Antwerpen	18909	24826
Hvn Brussel	14177	18538
Hvn Gent	9752	10914
Hvn Limburg	5898	6354
Hvn Oost-Vlaanderen	6481	7790
Hvn Provincie Antwerpen	5824	6376
Hvn Vlaams-Brabant	8600	10270
Hvn West-Vlaanderen	6538	7107
Totaal Hvn	76179	92175
Referteperiode loopt van 01/09/2008 tot 31/08/2009 en 01/09/2009 tot 31/08/2010		

In augustus 2010 is gebleken dat niet iedereen die zich aanmeldt voor een cursus NT2 in de Centra voor Basiseducatie of de Centra voor Volwassenenonderwijs onmiddellijk kan starten in een cursus NT2. NT2 is echter een fundamenteel –en voor velen verplicht– onderdeel van een inburgeringstraject. De meeste inburgeraars zijn nieuwkomers in Vlaanderen. Het is voor hen van fundamenteel belang dat zij alle onderdelen van hun traject binnen een redelijke termijn kunnen afronden zodat ze kunnen

¹ Saaf, Sidi e.a. *Belgische Marokkanen – een dubbele identiteit in ontwikkeling*. Koning Boudewijnstichting. 2009.

Kaya, Ayhan e.a. *Belgische Turken: Een brug of breuk tussen Turkije en de Europese Unie*. Koning Boudewijnstichting. 2007.

doorstromen naar werk of naar een opleiding. We moeten vermijden dat een gebrek aan voldoende lesplaatsen NT2 het inburgeringsbeleid en bij gevolg de vlotte integratie van nieuwkomers in de samenleving hypothekeert.

Op 12 februari 2010 had ik een ontmoeting met mijn (ex-)ambtscollega Eberhard van de Laan (PvdA), naar aanleiding van een werkbezoek aan Rotterdam. Dit werkbezoek paste in de ambtelijke ontmoetingen tussen Nederland en Vlaanderen, op initiatief van de Nederlandse Taalunie. De Nederlandse overheid heeft toen ook de campagne ‘Het begint met taal’ voorgesteld. De centrale boodschap van deze campagne is dat meedoen in Nederland begint met het spreken van de taal. De Nederlandse taal verbindt ons allemaal. Deze ontmoeting heeft mij geïnspireerd om tijdens deze regeerperiode ook in Vlaanderen een dergelijke brede mediacampagne te voeren.

Intenties 2011

Ik zal nagaan op welke manier we een meer exhaustief beeld kunnen krijgen van het aantal mensen dat een taalopleiding volgt. In het kader van de Commissie Integratiebeleid die vanaf januari 2011 zal worden opgestart en als opdracht heeft een horizontaal actieplan Integratiebeleid uit te werken en gezien het grote belang van een goede kennis van het Nederlands als middel om te integreren, is het monitoren van het aantal mensen dat Nederlands leert een belangrijk beleidsinstrument.

Bovendien is het zinvol een beeld te krijgen van de verschillende goede initiatieven die er bestaan over de sectoren heen. De cijfers van de Huizen van het Nederlands geven een goede indicatie van het aantal mensen dat zich aanmeldt om in te stappen in een basiscursus Nederlands. Er zijn echter ook bijzonder veel mensen die een voortgezet traject NT2 volgen, zowel bij de Centra voor Volwassenenonderwijs als bij de VDAB. Ik zal daarom de opdracht geven aan het Interdepartementaal Platform Inburgering (IPI) om het bestaand cijfermateriaal periodiek samen te brengen. De planlast wordt hierdoor niet verhoogd. Ik wil ook –in overleg met de aanbodverstrekkers NT2– nagaan welke mogelijkheden er zijn om de uitval in de lessen Nederlands tegen te gaan.

In nauw overleg met de minister van onderwijs zal ik zoeken naar oplossingen voor de knelpunten in het aanbod NT2. Een kwaliteitsvol en behoeftedekkend aanbod NT2 blijft een belangrijke prioriteit voor deze Vlaamse Regering.

Op basis van de resultaten van de projecten van de Huizen van het Nederlands in het kader van taal(promotie)beleid (cf. 3.2.1) zal ik een concept laten uitwerken voor een brede, maatschappelijke publiciteits- en sensibiliseringscampagne over het belang van het Nederlands als voorwaarde voor participatie.

3.1.2 Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject

Stand van zaken

Uit onderstaande tabellen blijkt dat het aantal inburgeraars dat bereikt wordt met inburgering vooral het voorbije jaar sterk gestegen is. De stijging situeert zich bijna uitsluitend bij de verplichte inburgeraars.

Tabel 2: instroom in het Vlaamse Gewest tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2010

	Totaal	Plicht²	Prioritair recht³	Recht⁴	Recht of plicht⁵	Doelgroep of niet⁶
2007-2008	31.606	16%	4%	41%	4%	34%
2008-2009	29.204	23%	5%	44%	8%	21%
2009-2010	37.293	31%	3%	47%	6%	12%

Bron: CEVI-lijsen en KBI

Het voorbije werkjaar is gewerkt aan een betere detectie van de doelgroep. De adressenlijsten met Rijksregistergegevens die de onthaalbureaus maandelijks ontvangen, worden voortaan samengesteld op basis van de reden van verblijf van vreemdelingen in Vlaanderen. Die gegevens zorgen voor een meer sluitende detectie van nieuwkomers en verschaffen daarmee ook betere informatie voor het nauwgezet opvolgen van het inburgeringsbeleid.

Tabel 3: eerste aanmelding op de onthaalbureaus tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2010

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald	Geen doelgroep
			Nieuwkomer	Oudkomer		
2007-2008	17.430	41%	27%	24%	3%	5%
2008-2009	17.444	46%	30%	15%	3%	5%
2009-2010	21.829	52%	30%	10%	3%	4%

Bron: KBI

Tabel 4: eerste ondertekende contracten tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2010

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	
2007-2008	13.041	56%	24%	20%	1%
2008-2009	13.565	59%	25%	15%	2%
2009-2010	17.066	65%	23%	10%	2%

Bron: KBI

Tabel 5: Attesten behaald tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2010

	Totaal	Plicht	Recht		Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	
2007-2008	6.968	64%	22%	14%	1%
2008-2009	8.411	64%	20%	15%	1%
2009-2010	8.802	64%	23%	11%	1%

Bron: KBI

Inburgeraars worden via allerlei kanalen geïnformeerd over inburgering. Dat kan gaan van een officiële brief van het onthaalbureau tot mond-tot-mondreclame. Toch resulteert dat nog onvoldoende

² 'Plicht': inburgeraars die verplicht zijn een inburgeringstraject te volgen.

³ 'Prioritair recht': inburgeraars die bij voorrang recht hebben op een inburgeringstraject.

⁴ 'Recht': personen die tot de doelgroep van inburgering behoren maar geen inburgeringsplicht hebben en niet tot de prioritair rechthebbende categorieën behoren.

⁵ 'Recht of Plicht': personen die tot de doelgroep van inburgering behoren maar waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn in het Rijksregister om te bepalen of ze verplichte of rechthebbende inburgeraar zijn.

⁶ 'Onbepaald': mensen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn in het Rijksregister om te kunnen bepalen of ze al dan niet tot de doelgroep van inburgering behoren.

in aanmeldingen op het onthaalbureau. Vooral inburgeraars die geen prioritair recht op inburgering hebben melden zich weinig aan bij het onthaalbureau.

Het agentschap en de onthaalbureaus hebben daarom het voorbije werkjaar samen een uitgebreid communicatieplan uitgewerkt. Voor het eerst is ruim in kaart is gebracht welke kanalen kunnen benut worden en welke intermediaire instanties kunnen aangesproken worden om inburgeraars te informeren over inburgering. Deze gemeenschappelijke aanpak komt de efficiëntie en effectiviteit van de communicatie over inburgering ten goede. Belangrijk is ook dat in de communicatiestrategie en -boodschap veel meer dan vroeger het persoonlijke of emancipatorische voordeel voor de inburgeraar zal belicht worden. Met een meer motiverende boodschap hoop ik dat rechthebbende inburgeraars die baat hebben bij inburgering (zoals burgers uit de nieuwe EU-lidstaten) overtuigd worden de stap naar het onthaalbureau te zetten.

Het voorbije werkjaar zijn er ook enkele concrete communicatieproducten ontwikkeld. Zo is de brochure 'Inburgering in Vlaanderen en Brussel' uitgebracht. De brochure is bedoeld voor de vele organisaties en partners waarmee de onthaalbureaus samenwerken en is ook beschikbaar in het Engels en het Frans. Deze en andere brochures kunnen geraadpleegd worden op de website www.inburgering.be die het voorbije werkjaar verder uitgebouwd werd. De website is beschikbaar in het Nederlands, Frans en Engels.

Om de bekendheid van het Vlaamse inburgeringsbeleid te vergroten bij de grootste groep inwijkelingen van EU-lidstaten, namelijk Polen, vond een overleg plaats met de Vlaamse vertegenwoordiger in Warschau. In overleg met de diensten van de Vlaamse vertegenwoordiger wordt nu bekeken op welke wijze het Vlaamse inburgeringsbeleid via de bestaande communicatiekanalen bekend kan gemaakt worden bij de Polen.

Intenties 2011

Verdere groei van het aantal inburgeraars dat een inburgeringstraject volgt en een inburgeringsattest behaalt, is ook voor 2011 een belangrijk streefdoel. Periodieke rapporten uit de KBI zullen toelaten om van nabij op te volgen in welke mate de onthaalbureaus er in slagen om meer inburgeraars aan te trekken.

Het komende werkjaar is het mijn bedoeling om het inburgeringsbeleid beter bekend te maken bij twee specifieke doelgroepen. Allereerst wordt inburgering het centrale thema van een nieuwsbrief van Internationaal Vlaanderen. Daarmee wil ik buitenlandse diplomaten en andere internationale contacten van de Vlaamse overheid informeren over inburgering. Daarnaast zal er ook aandacht gaan naar ouders van schoolgaande kinderen. Dat is de enige prioritaire doelgroep van inburgering waarvoor nog geen structurele werving gebeurt. Er is ook nood aan extra aandacht voor de groep van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten. Zij behoren niet tot de verplichte doelgroep van inburgering, maar hebben wel nood aan begeleiding, vorming en activering. Er zal worden nagegaan hoe die inburgeraars het best kunnen gestimuleerd worden om een inburgeringstraject te volgen.

De brochure 'Inburgering in Vlaanderen en Brussel' zal ook aangeboden worden in het Arabisch, het Pools, het Turks, het Russisch en het Spaans zodat nieuwkomers die het Nederlands, Frans of Engels niet machtig zijn ook over inburgering geïnformeerd kunnen worden door andere organisaties dan het onthaalbureau.

Het nieuwe communicatieplan heeft niet alleen oog voor het bereiken van inburgeraars maar ook voor organisaties die in contact komen met inburgeraars, de brede samenleving en internationale instanties. Zo moet inburgering beter bekend worden bij een ruimer publiek van doorverwijzers. Er wordt over gewaakt dat ook het brede publiek vlot informatie kan terugvinden over inburgering, vb. via een directe link naar inburgering op www.vlaanderen.be.

Het agentschap Binnenlands Bestuur zal ook investeren in een databank met getuigenissen van inburgeraars over hun inburgeringstraject. Die getuigenissen in het Nederlands of in de (contact)taal van de inburgeraar kunnen gebruikt worden voor onder meer brochures, folders, congressen, vormingen en de website www.inburgering.be. Verder wordt de folder die voornamelijk door gemeenten gebruikt wordt, geëvalueerd en geactualiseerd.

3.1.3 Kandidaat-inwijkelingen volgen in het land van herkomst al een basiscursus inburgering

Stand van zaken

Aanvullend bij het huidige inburgeringstraject, kan het integratieproces van nieuwkomers in de Vlaamse samenleving bevorderd worden door kandidaat-inwijkelingen de mogelijkheid te geven om zich reeds in het land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen. Concreet is het de bedoeling om een vrijwillig en kosteloos aanbod inburgering in het land van herkomst te ontwikkelen. Een aanbod vóór vertrek bereidt de kandidaat-inwijkeling voor op haar of zijn komst naar Vlaanderen en stelt haar of hem in staat het inburgeringstraject vlotter te doorlopen. Bovendien beschik je zo over correcte informatie over het land waar je je zal vestigen en over de mogelijkheden en rechten en plichten die daarmee samen gaan. Het inburgeringsdecreet zal worden aangepast om dit mogelijk te maken.

Door middel van een project uitgevoerd via het Europees Integratiefonds (EIF) met cofinanciering vanuit inburgering wordt momenteel onderzocht hoe inburgering in het land van herkomst concreet vorm moet krijgen. Belangrijk aandachtspunt bij het uitwerken van het concept is de afstemming met het huidige inburgeringsbeleid. Naast het uitwerken van een concept behoren het ontwikkelen van een basispakket en een handleiding voor de verspreiding door de plaatselijke ambassades en consulaten tot de opdracht. Daarnaast moet het project ook voorstellen aanreiken over de te voeren communicatiestrategie. Het project is in maart 2010 van start gegaan en loopt tot eind februari 2012. De eerste resultaten van het project werden op een werkconferentie voorgesteld aan en besproken met het werkveld.

Voor de verspreiding van de pakketten inburgering in het land van herkomst is de tussenkomst van de Belgische ambassades nodig. Eind 2009 bezorgde ik aan de eerste minister een brief waarin onder meer het thema inburgering in het land van herkomst aan bod kwam. Concreet stelde ik de vraag of het pakket 'inburgering in het land van herkomst' zou kunnen worden verspreid door ambassades, consulaten of officiële vertegenwoordigers van België in het buitenland. In de brief die ik begin februari 2010 ontving van de minister van Buitenlandse zaken formuleerde deze de bereidheid om het inburgeringspakket beschikbaar te stellen in Belgische ambassades en consulaten waar de Vlaamse regering dit wenselijk acht. Hij deelde ook mee dat zijn kabinet en de FOD Buitenlandse Zaken ter beschikking staan om hierover te overleggen met de Vlaamse bevoegde diensten met het oog op de praktische uitwerking van het initiatief.

Inburgering in het land van herkomst richt zich in eerste instantie tot gezinsvormers en gezinsherenigers omdat deze groep migranten al van voor hun afreis zeker weten dat ze in Vlaanderen terecht zullen komen. Bovendien is huwelijksmigratie een van de belangrijkste vormen van migratie naar ons land. Op de 46.200 eerste verblijfsvergunningen die in België zijn afgeleverd in 2008, werden er 22,5% afgeleverd aan personen die een echtgenoot of partner komen vervoegen die EU-onderdaan is. 10% komt een niet-EU-onderdaan als partner vervoegen⁷.

Hoewel huwen met een iemand uit een ander land uiteraard moet kunnen, mogen we niet blind zijn voor de negatieve aspecten waarmee structurele huwelijksmigratie gepaard gaat. Sensibiliseringsbeleid ten aanzien van transnationale huwelijken van tweede- en derdegeneratiemigranten werd dan ook in

⁷ Bron: Migratie, Jaarverslag 2009, Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, p. 30-31.

2010 het enige thema van de projectoproep “Managers van Diversiteit”. In 2011 zullen de geselecteerde projecten opstarten.

Huwelijksmigratie werd ook opgenomen als een van de prioriteiten bij de opmaak van convenanten met lokale besturen in functie van het voeren van een lokaal integratiebeleid. In de convenanten die in 2010 werden afgesloten werd telkens een actie opgenomen betreffende aandacht voor het sensibiliseren over huwelijksmigratie.

Intenties 2011

De eerste fase van het project uitgevoerd met middelen van het Europees Integratiefonds (EIF) en cofinanciering vanuit inburgering zal begin 2011 resulteren in een concreet voorstel voor de invulling van het pakket ‘Inburgering in het land van herkomst’. In de loop van 2011 wordt het materiaal ontwikkeld. Het pakket ‘Inburgering in het land van herkomst’ zal kunnen ingezet worden in het voorjaar van 2012. Ik zal de ontwikkeling van dit nieuwe beleidsinstrument nauwgezet opvolgen.

Om een adequaat beleid m.b.t. huwelijksmigratie te kunnen voeren, zijn correcte, objectieve feiten en cijfers noodzakelijk. Het fenomeen huwelijksmigratie werd in 2007 onderzocht⁸. Voortbouwend op deze onderzoeksbevindingen zal er met een oproep in het kader van het Europees Integratiefonds in 2010-2011 een factsheet worden ontwikkeld om zo accuraat mogelijk zicht te krijgen op de instroom en het sociaal-economisch profiel van huwelijksmigranten en de mensen met wie zij huwen of wettig gaan samenwonen. De factsheet moet toelaten op tweejaarlijkse basis de evolutie inzake huwelijksmigratie accuraat op te volgen. Dit kortlopend onderzoek start in het najaar 2010.

In de convenanten die in 2011 worden afgesloten met lokale besturen in functie van het voeren van een integratiebeleid, zal het thema huwelijksmigratie opnieuw worden meegenomen.

3.1.4 Het civiele effect van inburgering is verhoogd

Stand van zaken

Nieuwe Vlamingen die inspanningen doen om zich in te burgeren moeten hiervoor de nodige waardering krijgen. Dat civiel effect kan alleen maar bereikt worden wanneer ook de ontvangende samenleving betrokken wordt.

Op 1 oktober 2009 belegde ik een vergadering met verschillende organisaties: de onthaalbureaus Inburgering, de Verenigde Verenigingen, de VDAB, Voka, Unizo, het Minderhedenforum en de SERV. Het thema van de vergadering was: hoe kunnen we het civiele effect van inburgering verhogen? Hoe kunnen we de inspanningen van mensen die een inburgeringstraject gevolgd hebben valoriseren? Dat kan slaan op veel zaken: participatie aan het verenigingsleven, het brede maatschappelijke leven, werk, peter- en meterschap.

Omdat iedereen rond de tafel het belang van werk benadrukt, heb ik vervolgens aan de SERV gevraagd om een advies te verlenen over hoe het invoeren van een inburgeringscertificaat voldoende civiel effect kan genereren, niet het minst bij werkgevers. De commissie Diversiteit van de SERV formuleerde een aantal bekommernissen en aandachtspunten over volgende aspecten: 1) het civiel effect ofwel de maatschappelijke meerwaarde van inburgering en het inburgeringscertificaat; 2) het belang van een goed uitgebouwd taalbeleid; 3) de uitbouw van nieuwe secundaire trajecten; 4) monitoring van de effecten van het beleid en 5) het betrekken van het middenveld bij de uitbouw van het beleid.

⁸ Heyse, P. e.a., Liefde kent geen grenzen: een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van huwelijksmigratie vanuit Marokko, Turkije, Oost-Europa en Zuid-Oost-Azië, 2007.

Het voorbije werkjaar heb ik nagegaan of de ‘Dag van de Inburgeraar’ met bijhorende campagne kan bijdragen aan een verhoging van het civiele effect van inburgering. Dat bleek niet in voldoende mate het geval te zijn om een ‘Dag van de Inburgeraar’ op Vlaams niveau te behouden: aandacht voor de inburgeraars en het behalen van hun inburgeringsattest dient in eerste instantie een lokale aangelegenheid te zijn: mensen moeten die erkenning krijgen in hun buurt, hun wijk, hun gemeente of stad.

In mijn Beleidsnota heb ik aangegeven dat het inburgeringsbeleid werkgevers wil laten nadenken over manieren waarop ze het inburgeringsattest en/of -certificaat kunnen valoriseren op de werkvloer. Dit geldt ook voor de Vlaamse overheid die zelf werkgever is en heel wat werkervaring kan aanbieden aan nieuwe Vlamingen. Het departement Bestuurszaken en het agentschap hebben ondertussen een gezamenlijk project opgestart om concreet te onderzoeken hoe het civiele effect van inburgering via het Vlaams personeelsstatuut en de rechtspositieregelingen voor lokale besturen zou kunnen verhogen.

Intenties 2011

Het invoeren van het inburgeringscertificaat is een van de instrumenten om het civiele effect van inburgering te verhogen. Het evaluatieonderzoek ‘Inburgering in Vlaanderen’⁹ bevestigt dat het civiele effect van het inburgeringsattest op dit ogenblik onvoldoende is. Het attest zegt enkel dat de inburgeraar formeel aanwezig was, maar zegt niets over het effectief ingeburgerd zijn waardoor de waarde en het civiel effect van het attest ondergraven wordt, aldus de onderzoekers. Het inburgeringscertificaat komt tegemoet aan deze tekortkoming. Vooraleer ze kunnen worden uitgereikt, moet er een evaluatietest ontwikkeld worden voor de cursus MO. Het komende werkjaar wordt er een opdracht uitgeschreven om een uitstaptoets MO te ontwikkelen.

Omdat een inburgeringscertificaat alleen onvoldoende is om een reëel civiel effect te creëren in de samenleving, zal ik met middelen uit het Europees Integratiefonds laten nagaan op welke manier het civiele effect van inburgering op diverse domeinen van het maatschappelijk leven kan worden verhoogd. Dat onderzoek slaat ook op het civiel effect van het inburgeringsattest. De bezorgdheden en aandachtspunten die de commissie Diversiteit van de SERV in haar advies over het civiele effect inburgering formuleerde, zullen hierbij meegenomen worden.

Ik verwacht in 2011 eerste resultaten van het gezamenlijk project van het departement Bestuurszaken en het agentschap om concreet te onderzoeken hoe het civiele effect van inburgering via het Vlaams personeelsstatuut en de rechtspositieregelingen voor lokale besturen zou kunnen verhogen. De aandachtspunten en suggesties die de commissie Diversiteit van de SERV in haar advies over het civiele effect inburgering formuleerde, zullen hierbij meegenomen worden. Concreet vraagt het advies om aandacht te hebben voor erkenning van buitenlandse diploma’s en van EVC’s en voor wervings- en selectieprocessen, inclusief de formulering van vacatures en de taalvereisten die voor vacante betrekkingen worden gevraagd. Het advies suggereert ook om te denken aan de uitbouw van stages voor deze doelgroep binnen de Vlaamse overheid.

3.1.5 Het Integratiedecreet is uitgevoerd

Stand van zaken

Het Integratiedecreet van 30 april 2009 zal in drie fasen worden uitgevoerd. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de voorbereiding van een eerste uitvoeringsbesluit dat op 1 januari 2011 in werking moet treden. Met dit besluit worden volgende onderdelen in uitvoering gebracht:

- de installatie en werking van de commissie Integratiebeleid;
- de erkenning en subsidiëring van:

⁹ De Cuyper, P., e.a., Inburgering in Vlaanderen. De effectiviteit, efficiëntie en impact van het beleid, HIVA, 2010.

- o het Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI), met daarin de centrale ondersteuningscel m.b.t. het sociaal tolken en vertalen;
 - o de participatieorganisatie;
 - o het hoofdstedelijk integratiecentrum;
 - o organisaties die zich richten tot de trekkende beroepsbevolking;
- de regiefunctie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) inzake het integratiebeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- de procedure en voorwaarden inzake de toekenning van projectsubsidies.

Om de betrokken voorzieningen zo intensief mogelijk bij de voorbereiding te betrekken, werden in 5 overlegplatformen volgende onderwerpen behandeld: de generieke processen zoals de erkenning, de subsidiëring, de inhoud en de vorm van de overeenkomsten, specifieke aspecten van het lokale integratiebeleid en de regiefunctie van de lokale besturen, erkenning en subsidiëring van het VLEMI en van de participatieorganisatie en de specifieke elementen van het Vlaamse integratiebeleid in Brussel.

VMC en het Minderhedenforum namen aan alle overlegplatformen deel. Verder werd voor alle platformgroepen een vertegenwoordiging van de integratiediensten en –centra uitgenodigd. Voor het overlegplatform ‘integratiediensten en regie’ werden bijkomend de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VMSG) en de VGC uitgenodigd. Deze laatste werd, samen met het integratiecentrum voor Brussel-Hoofdstad, ook uitgenodigd voor het overlegplatform ‘Brussel’.

Alle overlegplatformen leverden ontwerp teksten af, op basis waarvan een eerste ontwerp van besluit werd opgesteld. Dat ontwerp werd vervolgens voorgelegd aan alle voorzieningen uit de integratiesector, aangevuld met een aantal relevante sectoren. Op 23 juli 2010 heeft de Vlaamse Regering het ontwerpbesluit houdende de uitvoering van het decreet betreffende het Vlaamse integratiebeleid principieel goedgekeurd.

Intenties 2011

Het Integratiedecreet zal verder worden uitgevoerd. In een tweede fase komt er een afzonderlijk uitvoeringsbesluit dat de werking en subsidiëring van de sociaal tolk- en vertaaldiensten regelt. Hiertoe zal in 2011 een implementatieplan aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

De derde fase moet op 1 januari 2013 operationeel worden. Hiertoe zullen op korte termijn de gesprekken worden heropgestart. Voor dit proces zal nauwe afstemming worden gezocht met de wetgevende initiatieven in het kader van de planlastvermindering en de Interne Staatshervorming.

Om een en ander optimaal te laten verlopen, werd het lokale integratiebeleid reeds in 2010 betrokken als ‘piloot’ voor het planlastverminderingproject. Het is mijn intentie om dit proces te continueren. Voornaamste doelstellingen die door de operationalisering van het Integratiedecreet voor de lokale (en provinciale) besturen moeten kunnen worden gerealiseerd, zijn:

- een inbedding van het lokale integratiebeleid in de strategische meerjarenplannen van de lokale besturen;
- een duidelijke regiefunctie voor de lokale besturen, wat hun integratiebeleid betreft. Dit betekent dat het lokale bestuur het integratiebeleid op zijn grondgebied stuurt, voor de nodige afstemming zorgt en instaat voor de coördinatie van de relevante actoren;
- het afstemmen van de planningsverplichtingen op de generieke plannings- en verantwoordingsprocessen van de lokale besturen;
- een evolutie vanuit van de Vlaamse overheid van controle naar meer coaching en begeleiding.

In voorbereiding van de derde fase van de uitvoering van het Integratiedecreet wordt een prioriteitsstelling voor de erkenning van integratiediensten opgesteld. Een efficiënt en effectief financierings- en evaluatiesysteem voor de integratiesector dient eveneens te worden uitgewerkt. De

relevante onderzoeksopdrachten zullen nog in 2010 worden uitgeschreven. De voorstellen voor beleidsopties moeten ten laatste eind 2011 klaar zijn.

Om de overgang voor de, op basis van het decreet '98, erkende organisaties mogelijk te maken, bepaalt het uitvoeringsbesluit dat de huidige organisaties opnieuw erkend kunnen worden, indien zij voldoen aan de nieuwe erkenningsvoorwaarden die in het uitvoeringsbesluit en het Integratiedecreet zijn opgenomen.

Concreet betekent dit dat het VMC een erkenning kan krijgen als VLEMI, indien de organisatie haar organisatiestructuur en opdrachten aanpast. Het is de bedoeling dat het VLEMI, op basis van een eerste meerjarenconvenant, op 1 januari 2011 kan starten.

Wat betreft de organisaties die zich richten tot de trekkende beroepsbevolking, wordt momenteel enkel de werking voor binnenschippers, vzw De Schroef gesubsidieerd. Het decreet regelde en regelt voor deze organisatie geen erkenning. De subsidiëring van vzw De Schroef zal op 1 januari 2011 verdergezet worden op basis van een nieuwe meerjarenconvenant.

Om voldoende ruimte te geven aan de VGC om haar regierol op een adequate manier in te vullen en haar beleidsprioriteiten voor de komende jaren vast te leggen, zal het hoofdstedelijk integratiecentrum pas op 1 januari 2012 opstarten. Vzw Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel zal, indien de organisatie voldoet aan de erkenningsvoorwaarden en het meerjarenconvenant wordt goedgekeurd door de VGC, op dat ogenblik kunnen opstarten als hoofdstedelijk integratiecentrum.

3.1.6 De stem van de doelgroepen wordt gehoord

Stand van zaken

Participatie van de doelgroepen van het integratiebeleid aan de Vlaamse samenleving was en blijft een belangrijk aandachtspunt voor het beleid. Om deze betrokkenheid van doelgroepen nog sterker te stimuleren, werd in het Integratiedecreet de werking van de participatieorganisatie versterkt.

In het eerste uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet dat de Vlaamse Regering op 23 juli 2010 principieel heeft goedgekeurd zijn de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor de participatieorganisatie (het huidige Minderhedenforum) vastgelegd.

In 2009 voerde het Minderhedenforum het experimentele project “Naar een versterkte stem van woonwagenebewoners” uit. Dit project liep tot 15 februari 2010. Verder bouwend op dit project, diende het Minderhedenforum voor 2010 een aanvraag in voor een experimentele projectsubsidie voor de realisatie van het project “Roma en woonwagenebewoners worden voorttrekkers”. Met het oog op het versterken van de werking van het Minderhedenforum als participatieorganisatie heb ik beslist met ingang van september 2010 de subsidiëring van het Minderhedenforum te verhogen zodat de werking met de doelgroep Roma en woonwagenebewoners structureel ingebed wordt in de reguliere werking van het Minderhedenforum.

Intenties 2011

In uitvoering van het Integratiedecreet zal het huidige Minderhedenforum vanaf 2011 erkend worden als participatieorganisatie. Het Minderhedenforum zal met raadgevende stem deelnemen aan de commissie Integratiebeleid. Daardoor zal het inclusieve integratiebeleid blijvend voeling hebben met de stem van de doelgroepen.

Het Minderhedenforum heeft de opdracht om tweejaarlijks een Open Forumdag te organiseren. Op 30 oktober 2010 vindt er opnieuw een Open Forumdag plaats onder de titel ‘Ons verleden, onze toekomst’. Diverse thema's als werk, media, onderwijs, woonwagenebewoners en cultuur komen dan

aan bod in debatten, workshops en ontmoetingen met de achterban en tal van prominenten en beleidsmakers.

3.1.7 Erfgoedbeleid is een hefboom voor integratie

Stand van zaken

Het thema Erfgoed wordt door een breed publiek gesmaakt. Niet alleen Vlamingen maar ook nieuwe Vlamingen zien er de waarde van in. Via het erfgoedbeleid steef ik er naar om nog meer nieuwe Vlamingen op een actieve manier te betrekken. Zo is in januari 2010 in Antwerpen het cultureel erfgoedproject 'Nieuwe Antwerpen en nieuw erfgoed' van Musea en Erfgoed Antwerpen vzw gestart. Dat project krijgt gedurende 3 jaar van de mogelijkheid om nieuwe Antwerpenaren op een productieve en zichtbare manier te betrekken bij de manier waarop Antwerpse musea en erfgoedprojecten hun verhalen vertellen aan het publiek. Op deze manier wordt de participatie van deze groep in de samenleving verhoogd en wordt een genuanceerde beeldvorming over migratie en diversiteit gestimuleerd. Het uitgangspunt is dat er een overgang moet komen van passief naar actief deelnemen aan erfgoedbeleving.

Dat allochtonen en autochtonen in de Mijnstreek samen eigenaar zijn van hetzelfde erfgoed, bewees het project 'Beeldvorming Culturele Diversiteit in de Mijnstreek' van het Vervolg vzw. Eind februari 2010 was ik aanwezig op de slotvoorstelling van het project. De focus lag op een presentatieproject over en met de Turkse gemeenschap van de Mijnstreek. De artistieke ontwerpen werden samengevoegd met hedendaagse fotografie van Turkse fotografen. Op die manier wordt de Mijnstreek opgewaardeerd en wordt ze op de Vlaamse kaart gezet. Het was een zeer goed praktijkvoorbeeld van hoe cultureel erfgoed en integratie hand in hand kunnen gaan.

Intenties 2011

Samen met de collega van cultuur legde ik dit jaar aan de Vlaamse Regering het ontwerp van decreet voor houdende instemming met de Kaderconventie van de Raad van Europa over de bijdrage van cultureel erfgoed aan de samenleving, opgemaakt in Faro op 27 oktober 2005. Het zogenaamde Verdrag van Faro legt de nadruk op het belang van cultuurparticipatie als bijzondere vorm van maatschappelijke participatie. Cultuurparticipatie heeft immers een positieve impact op onder meer persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, gemeenschapsvorming, zelfdeterminatie en lokale identiteit. Cultuurparticipatie, zo ook erfgoedparticipatie, speelt een belangrijke rol in het integratieproces in de Vlaamse samenleving.

Conform de bepalingen in de Conventie van Faro wil ik de erfgoedparticipatie bevorderen bij de diverse sociale en culturele bevolkingsgroepen. Als minister bevoegd voor inburgering streef ik er vooral naar om erfgoedparticipatie onderdeel te laten worden van een volwaardig inburgerings- en integratiebeleid.

De nieuwe erfgoedorganisatie (de fusie van Erfgoed Vlaanderen, Forum voor Erfgoedverenigingen en Openmonumentendag) die in 2011 zal worden gerealiseerd, is een uitgelezen kans om nieuwe Vlamingen nauwer te betrekken bij ons onroerend erfgoed. Na een reeds goed uitgebouwde jongerenwerking binnen de schoot van Openmonumentendag, zal de nieuwe erfgoedorganisatie streven naar een gerichte ontsluiting van ons erfgoed die participatie van nieuwe Vlamingen maximaal mogelijk maakt en zelfs bevordert. Het bereiken van nieuwe Vlamingen zal een expliciete doelstelling zijn voor de nieuwe erfgoedorganisatie.

De 'Open Forumdag' van het Minderhedencentrum wil tonen dat kennis en waardering van onze geschiedenis kan bijdragen aan onze toekomst. Met een tentoonstelling rond migratie-erfgoed en portretten van pioniers voor etnisch-culturele minderheden geeft het Minderhedenforum daarmee ook

een eerste aanzet om de interesse voor ‘erfgoed’ binnen de groep van nieuwe Vlamingen aan te wakkeren.

3.1.8 Debat over rol van de Islam in de samenleving wordt niet uit de weg gegaan

Stand van zaken

Binnen zijn opdracht om een integratiekaart te ontwikkelen, is het Steunpunt Gelijkekansenbeleid in 2010 gestart met onderzoek over de imams in Vlaanderen. Op basis van dit onderzoek moeten we beter inzicht krijgen in de achtergrond, de leefwereld, de opvattingen, de invloed en de perceptie in de geloofsgemeenschap van imams in Vlaanderen. Het onderzoek loopt nog tot eind 2011.

In 2010 is een subsidie toegekend aan vzw Kom-Pas Gent voor de medefinanciering van het project ‘Direct: Dialogue for Integration: engaging religious communities’ met als promotor International Organisation for Migration (IOM) Finland. Dit project gaat uit van de idee dat religieuze vertegenwoordigers uit de migrantengemeenschap een positieve en actieve rol kunnen spelen in de integratie van hun achterban in de nieuwe samenleving. Uit een eerdere studie uitgevoerd door IOM is gebleken dat vertegenwoordigers uit religieuze gemeenschappen tot dusver een onderbenutte actor blijven en dat ze onvoldoende aandacht krijgen in het integratiedebat.

Intenties 2011

Een stuurgroep zal het onderzoek over de imams in Vlaanderen van nabij opvolgen.

Mede op basis van de aanbevelingen uit het project ‘Direct: Dialogue for Integration: engaging religious communities’ zal ik nagaan hoe in Vlaanderen vertegenwoordigers uit religieuze gemeenschappen een actievere rol kunnen spelen in het integratieproces.

3.2 Uitdaging 2: De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd

3.2.1 Het belang van taal

Stand van zaken

Nieuwe Vlamingen worden aangemoedigd om Nederlands te leren en velen doen dat ook. Maar Nederlands leren volstaat niet. Nieuwe Vlamingen moeten de kans krijgen het Nederlands dat ze hebben geleerd ook actief te gebruiken in het dagelijkse leven. Daarom heb ik in mijn beleidsnota het belang van het creëren van een positief klimaat ten aanzien van het Nederlands benadrukt.

Nieuwe Vlamingen botsen nog al te vaak op talige drempels in de maatschappij (bij organisaties, bedrijven, opleidingsverstrekkers, enz.) die hen verhinderen actieve en betrokken burgers te zijn. Deze drempels op organisatieniveau moeten worden weggewerkt en dat kan enkel door een doeltreffend taalbeleid uit te bouwen waarbij men zich bewust wordt van taal en de talige drempels die zich binnen de eigen organisatie kunnen voordoen.

In antwoord op mijn adviesvraag aan de SERV over hoe het invoeren van een inburgeringscertificaat voldoende civiel effect kan genereren, onderstreept de commissie Diversiteit bovendien dat er in Vlaanderen nog heel wat werk dient te worden verzet op het vlak van taalbeleid, ook voor werkenden, en van taalondersteuning. De commissie stelt ook dat taligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is waarbij ook de Nederlandstaligen hun verantwoordelijkheid op moeten nemen en zo veel mogelijk kansen moeten bieden aan anderstaligen om in de dagelijkse gespreken en communicatie de kennis van het Nederlands verder te ontwikkelen.

Daarom heb ik in mijn beleidsnota aangekondigd werk te zullen maken van een structureel taalbeleid en een actief taal(promotie)beleid, gericht zowel op anderstaligen als op Nederlandstaligen.

Enkele Huizen van het Nederlands hebben al heel wat expertise op het vlak van taalbeleid. Zij zijn voor organisaties de aangewezen partners bij het detecteren, analyseren en wegwerken van talige drempels en ondersteunen hen bij het uitbouwen van een taalbeleid. Ook de integratiecentra krijgen – in het kader van het werken aan een verhoogde toegankelijkheid van organisaties en lokale besturen – steeds meer vragen voor ondersteuning bij het voeren van een taalbeleid.

Omwille van de reeds aanwezige expertise bij de Huizen van het Nederlands en hun lokale verankering, heb ik beslist om in tijdelijke projecten te voorzien die hen de nodige ruimte bieden om binnen hun lokale werking te werken aan met een assertief taal(promotie)beleid.

Deze tijdelijke projecten zijn gestart en stellen de Huizen van het Nederlands in de mogelijkheid om een plan van aanpak uit te werken, goede praktijken en expertise uit te wisselen, samenwerkingsverbanden met partners in de regio aan te gaan en de noden van hun werkingsgebied in kaart te brengen. Ook afstemming met de andere deelsectoren van inburgering (onthaalbureaus, integratiecentra, sociaal tolk- en vertaaldiensten en lokale integratiediensten), maakt deel uit van de projecten.

In functie van het verder verfijnen, uitbouwen en afbakenen van de opdrachten van de Huizen van het Nederlands zijn de eerste stappen in de analyse van de huidige werking en opdrachten van de Huizen van het Nederlands gezet. Hiervoor heb ik een ambtelijke stuurgroep opgericht waarin alle betrokken beleidsdomeinen zijn vertegenwoordigd. Deze analyse zal ook oog hebben voor mogelijke administratieve en organisatorische vereenvoudiging in de werking van de Huizen van het Nederlands.

Intenties 2011

De tijdelijke projecten van de Huizen van het Nederlands gaan dit jaar van start. Een ambtelijke stuurgroep zal de projecten opvolgen en evalueren.

Op basis van de resultaten en de evaluatie van de projecten en de ervaringen die de Huizen van het Nederlands hebben opgedaan, zal ik nagaan hoe een taal(promotie)beleid bij relevante organisaties en lokale besturen structureel ondersteund kan worden. Ik zal daarbij ook de aandachtspunten en aanbevelingen van de SERV meenemen.

De werkzaamheden van de ambtelijke stuurgroep worden verder gezet en zullen resulteren in een visietekst over de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen van het Nederlands. Ik wil ook nagaan welke mogelijkheden er zijn om –in samenwerking met de aanbodverstrekkers NT2– de uitval in de lessen Nederlands tegen te gaan.

Om het instrumentarium van de Huizen van het Nederlands op het vlak van intake, testen en doorverwijzing verder te optimaliseren zal ik –ook in uitvoering van de beleidsaanbevelingen van de derde rondetafelconferentie Nederlands tweede taal– de Covaar (cognitieve vaardighedentest) laten evalueren met middelen uit het Europees integratiefonds.

Nieuwe Vlamingen die Nederlands leren, hebben zeer verschillende profielen en leervragen die bepalend kunnen zijn voor het type aanbod Nederlands. Om een behoeftedekkend en kwaliteitsvol aanbod Nederlands tweede taal optimaal te kunnen afstemmen op de vraag, is het noodzakelijk een goed en duidelijk zicht te hebben op alle leervragen en profielen van (kandidaat-)cursisten Nederlands tweede taal. In uitvoering van de beleidsaanbevelingen van de derde rondetafelconferentie Nederlands tweede taal zal ik daarom met Europese middelen een instrument laten ontwikkelen dat deze leervragen en profielen van (kandidaat-)cursisten Nederlands tweede taal in kaart kan brengen.

3.2.2 Het inburgeringsaanbod is een aanbod op maat

Stand van zaken

Inburgering kan maar slagen als het aanbod afgestemd is op de noden en behoeften van de inburgeraar. Het aanbieden van inburgering op maat dwingt de onthaalbureaus om de efficiëntie van hun kernprocessen - maatschappelijke oriëntatie, trajectbegeleiding en loopbaanoriëntatie - verder te verhogen en om blijvend inspanningen te leveren voor een goede afstemming met alle betrokken partners, zowel intern als extern, zodat er op het terrein effectief resultaat geboekt wordt. Om de onthaalbureaus hierin te stimuleren en te ondersteunen worden er diverse instrumenten ingezet.

Het voorbije jaar heb ik geïnvesteerd in het professionaliseren van het aanbod maatschappelijke oriëntatie. Ik verwijs hier in het bijzonder naar de inhoudelijke inspectie van de cursus MO in het kader van de samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie. Deze inspecties werden positief onthaald door de onthaalbureaus. De verslagen van de doorlichting zijn voor de onthaalbureaus een hefboom om hun aanbod waar nodig bij te sturen en samen met de inspectie te zoeken naar een kwaliteitsverbetering van de cursus MO. Voor de overheid bevatten de doorlichtingsverslagen nuttige informatie en aanbevelingen om het aanbod MO verder bij te sturen en te professionaliseren.

Elke inburgeraar die vandaag in een inburgeringstraject stapt, moet de cursus MO volgen, ook al beschikt zij of hij reeds over de noodzakelijke competenties. In 2009 is er een instaptoets ontwikkeld die de onthaalbureaus moet toelaten om na te gaan of de inburgeraar in aanmerking komt voor een vrijstelling voor de cursus MO. Ondertussen beschik ik ook over een advies over de implementatie van de instaptoets MO via een pilootproject. Het advies werd opgemaakt door het agentschap in nauw overleg met de onthaalbureaus.

Het voorbije werkjaar heb ik ook geïnvesteerd in de verdere uitbouw van het aanbod loopbaanoriëntatie (LO) op het onthaalbureau. Loopbaanoriëntatie heeft tot doel de inburgeraar te ondersteunen bij het (leren) maken van keuzes om zijn levensloopbaan verder uit te tekenen en de doorstroom naar het secundair traject voor te bereiden. Het aanbod LO professioneel wordt opgenomen door de VDAB. Het onthaalbureau staat in voor het aanbod LO sociaal en LO educatief.

Omdat het aanbod LO sociaal en LO educatief nog niet voldoende uitgebouwd is, kregen alle onthaalbureaus opnieuw een aanvullende subsidie om het aanbod LO sociaal vanuit een geïntegreerde benadering een plaats te geven binnen de cursus MO en de trajectbegeleiding en om een extern netwerk uit te bouwen. De domeinen waarnaar inburgeraars kunnen worden doorverwezen zijn immers talrijk en divers. Het onthaalbureau moet dit ruime veld kunnen overzien en moet de nodige contacten kunnen leggen en onderhouden. Daarnaast hebben enkele onthaalbureaus in 2010 met projectmiddelen vanuit een geïntegreerde benadering verder gewerkt aan de uitbouw van een aanbod LO educatief. Dit betekent dat de inburgeraars via trajectbegeleiding en de cursus MO worden geïnformeerd over 'verder studeren'. Met een extra basismodule krijgen zij ook informatie mee en wordt geoefend op vaardigheden. Eind 2010 moet er zicht zijn op wat LO sociaal en LO educatief bij het onthaalbureau precies moet inhouden. Vanaf 2011 wordt van start gegaan met een structureel aanbod.

Heel wat inburgeraars beschikken over een buitenlands diploma. Vroeg starten met het vertalen van de buitenlandse kwalificaties naar onze samenleving draagt bij tot een vlotte oriëntatie en integratie van de inburgeraars. NARIC-Vlaanderen is verantwoordelijk voor de procedure voor diplomagelijkschakeling. Inburgeraars hebben echter veelal nood aan informatie en begeleiding bij deze procedure. Begeleiding bij diplomagelijkschakeling is dan ook een wezenlijk onderdeel van de trajectbegeleiding op het onthaalbureau. Het voorbije werkjaar heeft de VDAB samen met enkele onthaalbureaus een experiment opgestart om na te gaan of onthaalbureaus ook kunnen ingeschakeld worden om personen die geen inburgeringstraject volgen te begeleiden bij de procedure voor

diplomagelijkschakeling. Dit experiment wordt van nabij opgevolgd. Een eerste evaluatie van het experiment is voorzien voor het najaar.

Veel inburgeraars zijn tegelijkertijd ook ouder van schoolgaande kinderen. Naast een gerichte werving (cf. 3.1.2) van en een inburgeringaanbod op maat voor deze doelgroep moet er ook aandacht gaan naar het verhogen van hun betrokkenheid bij het schoolgebeuren. Betrokkenheid van ouders bij het schoolgebeuren speelt immers een belangrijke rol in de ontwikkelingskansen van hun kinderen. Vanuit de vaststelling dat de betrokkenheid van nieuwe Vlamingen doorgaans lager ligt en de schoolse achterstand van hun kinderen hoger is, is het mijn doel ouderparticipatie bij nieuwe Vlamingen binnen mijn mogelijkheden te stimuleren. In de convenanten met de lokale besturen in functie van het voeren van een integratiebeleid die in 2010 werden afgesloten, werd opnieuw aandacht besteed aan onderwijs en in het bijzonder aan acties voor ouderbetrokkenheid.

Binnen VMC is een commissie “ouders” actief waarin de hele sector betrokken is samen met Steunpunt Diversiteit en Leren. Op basis van de werking van deze commissie is in 2010 een visietekst over ouderparticipatie opgemaakt die gedragen wordt door de hele sector. Daarnaast heeft VMC, op basis van de eigen expertise rond ouderbetrokkenheid, het spijbelteam van het departement Onderwijs ondersteund. Ook organiseerde VMC, samen met onderwijsopbouwwerk, het overleg met de ouderkoepels en bood het de koepels ondersteuning in het uitvoeren van hun opdracht. De werkzaamheden van VMC rond ouderparticipatie zijn een mooi voorbeeld van de link tussen de opstap naar integratie op individueel niveau vanuit inburgering en het stimuleren en interculturaliseren van maatschappelijke voorzieningen vanuit integratie.

Intenties 2011

De instaptoets MO zal met een pilootproject ingevoerd worden. In de pilootfase zal de instaptoets worden afgenomen in de drie landstalen en het Engels. Inburgeraars die slagen voor de toets en hierdoor volledig vrijgesteld zijn van de cursus MO zullen een attest van EVC ontvangen.

Met de instaptoets krijgen de onthaalbureaus voor het eerst een instrument in handen om na te gaan of de cursus MO een meerwaarde betekent voor de inburgeraar dan wel of zij of hij kan vrijgesteld worden van dit vormingsonderdeel. De instaptoets kan de VDAB en het OCMW stimuleren hun klanten door te verwijzen naar het onthaalbureau om na te gaan of ze al dan niet baat hebben bij de cursus MO. Verwacht wordt dan ook dat het aantal doorverwijzingen van inwerkingsklanten en OCMW-cliënten zal toenemen.

Sommige inburgeraars hebben wel nood aan een cursus MO maar slagen er niet in om een cursus met een lessenrooster te komen volgen. Voor deze inburgeraars kan een zelfstudiepakket een oplossing bieden. Het komende werkjaar zal ik laten onderzoeken voor welke inburgeraars onder welke voorwaarden zelfstudie de cursus MO zou kunnen vervangen. Hierbij is het essentieel dat de finaliteit van de cursus MO behouden blijft en het effect op het einde van de cursus hetzelfde is als bij de klassieke cursus MO.

Na een experimenteerperiode zullen de onthaalbureaus voortaan beschikken over een structureel aanbod loopbaanoriëntatie voor inburgeraars met een sociaal en een educatief perspectief.

De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie wordt verder gezet. Het komende werkjaar staat de inhoudelijke doorlichting van de trajectbegeleiding centraal. Daarnaast plant het inspectieteam een opvolgingscontrole van de cursus MO. Ook het up to date houden en het verder verbeteren van de inhoud van het pakket MO is een blijvend aandachtspunt.

Trajectbegeleiding staat garant voor de integrale benadering van het primaire inburgeringstraject dat in samenspraak met de betrokken inburgeraar wordt uitgevoerd. De trajectbegeleider volgt de inburgeraar tijdens de duur van zijn primair inburgeringstraject. Dat houdt op het praktische niveau in dat de trajectbegeleider het inburgeringstraject administratief volgt. Daaronder valt de doorverwijzing

naar het Huis van het Nederlands en de VDAB, de opmaak van het inburgeringscontract en opvolging van de aanwezigheid van de inburgeraar tijdens het vormingsprogramma. Die acties worden geregistreerd in de Kruispuntbank Inburgering. Een tweede essentieel onderdeel van trajectbegeleiding is meer inhoudelijk van aard. In functie van het bereiken van de doelstelling van het inburgeringstraject, met name een verhoogde zelfredzaamheid, is het belangrijk dat er naast het vormingsprogramma ook ruimte is voor individuele begeleiding. Immers, zowel nieuw- als oudkomers beschikken bij de start van hun traject over competenties, kennis en vaardigheden. Een inburgeringstraject moet van daaruit vertrekken. Afhankelijk van het toekomstperspectief en de noden moet het traject maximaal op maat van de inburgeraar worden uitgewerkt. Zo moeten we hoogopgeleide, snel lerende inburgeraars voldoende durven uitdagen, zonder daarbij traag lerenden uit het oog te verliezen. 'Inburgering op maat' betekent dus ook dat naast de vormingsonderdelen van inburgering, de trajectbegeleider aandacht heeft voor specifieke vragen. In die gevallen zal de trajectbegeleider de inburgeraars in contact brengen met de juiste voorzieningen of organisaties. Bij die begeleiding op maat hoort ook de ondersteuning voor het verkrijgen van een diplomagelijkschakeling.

De procedure diplomagelijkschakeling is complex en vereist beëdigde vertalingen. Een mogelijke vereenvoudiging zou zijn om bij diplomagelijkschakeling vertalingen door gecertificeerde sociaal vertalers te accepteren. Het is mijn bedoeling om hierover het komende werkjaar in overleg te gaan met mijn collega bevoegd voor Onderwijs.

Resultaatgericht werken veronderstelt ook dat het aanbod voldoende afgestemd is op specifieke doelgroepen. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de groep van niet of zwak gealfabetiseerde inburgeraars. Voor 2009 ging het om ongeveer 7% van het totaal aantal aanmeldingen op het onthaalbureau. Mede omwille van het lange NT2-traject (600 uur met - afhankelijk van de intensiteit van het aanbod – een duur van 50 tot 200 weken) slagen zij er veelal niet in om hun inburgeringstraject af te ronden en een inburgeringsattest te behalen. Ik zal het interdepartementaal projectteam inburgering (IPI) opdracht geven om na te gaan welke specifieke trajecten er mogelijk zijn voor de groep van niet of zwak gealfabetiseerde inburgeraars. Ook voor deze groep inburgeraars ontwikkelen we trajecten op maat om hen een opstap naar integratie te bieden.

Ouderbetrokkenheid blijft een thema waar het VMC verder aandacht zal aan besteden. In de convenanten die ik met de lokale besturen zal afsluiten in functie van het voeren van een integratiebeleid zullen acties rond ouderbetrokkenheid opnieuw de nodige aandacht krijgen.

3.2.3 Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht

Stand van zaken

Deelname aan de samenleving is het uiteindelijke doel van inburgering, werken aan maatschappelijke participatie de rode draad doorheen het inburgeringstraject.

Aanvullend bij het inburgeringstraject wordt momenteel met een project in het kader van het Europees Integratiefonds een systeem van inburgeringscoaches uitgewerkt. Inburgeringscoaches zijn vrijwilligers die samen met de inburgeraar allerlei activiteiten ondernemen. Op die manier krijgt de inburgeraar extra ondersteuning bij het leren en in de praktijk brengen van de Nederlandse taal en bij het wegwijs worden in de Vlaamse samenleving. Tegelijk leren mensen van verschillende culturen elkaar kennen en respecteren. Het systeem van inburgeringscoaches komt hiermee tegemoet aan het eerste Europese basisbeginsel dat stelt dat integratie een dynamisch tweerichtingsproces is. Via de inburgeringscoaches worden de samenleving en het potentieel aan mensen dat vrijwillig een rol willen opnemen in inburgering actief betrokken bij het inburgeringsproces. Het vergroot bovendien het vermogen van de ontvangende samenleving om migratie te accepteren. In het najaar 2010 wordt een concept- en aanbevelingennota opgeleverd.

Dat contacten tussen nieuwe en autochtone Vlamingen belangrijk zijn, bleek ook uit de survey 2008 'De Structurele Integratie van de Tweede Generatie: Antwerpen en Brussel' in het kader van het Europees onderzoeksproject TIES (The Integration of the European Second generation). Eén van de vaststelling in dit onderzoek was dat Turkse leerlingen die minstens één autochtone vriend hadden in het lager middelbaar netto dubbel zoveel kans maken om later door te studeren. Het concept van 'inburgeringscoaches' komt zo ook tegemoet aan de grote nood aan doorverwijzers, brugfiguren of toeleverars, een nood die vooral in de integratiesector en vanuit lokale besturen sterk voelbaar is.

Intenties 2011

Op basis van de concept- en aanbevelingennota over het inzetten van inburgeringscoaches zullen binnen het lopende EIF-project de nodige materialen en/of instrumenten ontwikkeld worden. Na een brede bekendmaking zullen de eerste inburgeringscoaches geworven worden. Een stuurgroep zal het verdere verloop van dit project van nabij opvolgen. De structurele inbedding van inburgeringscoaches zal ondersteund worden door een oproep 'Managers van Diversiteit'.

Het bestaan van inburgeringscoaches en de rol van de onthaalbureaus om, onder meer via het aanbod LO sociaal, gericht inspanningen te doen om de maatschappelijke participatie van inburgeraars te bevorderen dient afgestemd te worden met de integratiesector, dit om overlap te vermijden. Ik zal hiervoor het komende werkjaar de nodige maatregelen nemen.

3.2.4 Er is een volwaardig inburgeringsbeleid voor minderjarige nieuwkomers

Stand van zaken

Het Inburgeringsdecreet bepaalt dat de Vlaamse gemeenten minderjarige anderstalige nieuwkomers moeten informeren over en toeleiden naar vrijetijdsactiviteiten. Dit is echter geen evidente opdracht. Minderjarige nieuwkomers vragen immers een specifieke aanpak. Bovendien moet er rekening worden gehouden met de beperkte kennis van de Nederlandse taal. Veelal zal je inspanningen moeten doen om de informatie tot bij de minderjarige te krijgen en kan er niet louter vraaggericht gewerkt worden.

Het voorbije werkjaar heeft het VMC de opdracht gekregen om in overleg met de onthaalbureaus na te gaan welke instantie de toeleiding naar het socio-culturele aanbod het best op zich kan nemen. Uit hun analyse blijkt dat meerdere partners hier een rol te spelen hebben waaronder de (OKAN-)scholen, het deeltijds kunstonderwijs, de jeugd- en sportdiensten en de onthaalbureaus.

Vanuit het inclusief integratiebeleid heeft het agentschap het initiatief genomen om een aantal experts inzake niet begeleide minderjarige vreemdelingen en vertegenwoordigers van de onthaalbureaus samen te brengen om uit te klaren wie welke rol en opdrachten heeft ten aanzien van deze minderjarigen en waar het onthaalbureau een meerwaarde kan bieden.

Intenties 2011

Om de toeleiding van minderjarige nieuwkomers naar het kleuteronderwijs en het vrijetijdsaanbod te bevorderen, zal ik met mijn collega-ministers overleggen en de betrokken sectoren samenbrengen om in gezamenlijk overleg de respectieve taken en opdrachten te verduidelijken en om na te gaan of er experimenten kunnen worden ingezet om minderjarige nieuwkomers conform de taakverdeling en afspraken effectief toe te leiden naar de kleuterschool en het vrijetijdsaanbod.

Het is mijn bedoeling om het Inburgeringsdecreet aan te passen zodat kinderen tussen tweeënhalve en vijf jaar voortaan ook tot de doelgroep van inburgering behoren en zodat de taakstelling van de onthaalbureaus ten aanzien van minderjarige nieuwkomers, waar nodig, kan bijgestuurd worden. Hierbij aansluitend wil ik starten met de voorbereiding van een nieuw besluit dat de opdrachten van de onthaalbureaus ten aanzien van minderjarige nieuwkomers duidelijk omschrijft. De

decreetsaanpassing en het besluit zullen voorbereid worden in nauw overleg met de onthaalbureaus en de betrokken sectoren.

In afstemming met de federale overheid voorzien in kwaliteitsvolle opvang voor niet begeleide minderjarige vreemdelingen die daar nood aan hebben, behoort tot de verantwoordelijkheid van de OCMW's en de voogden. De problematiek van niet begeleide minderjarigen beperkt zich evenwel niet louter tot de nood aan gepaste opvang. Het gaat ook over de noden van deze minderjarigen op het vlak van onderwijs, gezondheidszorg, hulpverlening, vrijetijdsbeleving, etc. Het agentschap Binnenlands Bestuur zal een aantal sectorale gesprekstafels over niet begeleide minderjarige vreemdelingen organiseren om knelpunten te inventariseren en voorstellen te formuleren.

Vanuit het inclusief integratiebeleid zal ik toezien op de verankering van de bepalingen van het Vlaams Jeugdbeleidsplan met betrekking tot kinderen en jongeren van een andere etnisch-culturele afkomst, niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, Romakinderen en minderjarige nieuwkomers en dit door de steden en gemeenten hierop attent te maken.

3.2.5 Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject

Stand van zaken

Inburgering, met name het primaire inburgeringstraject is de eerste opstap naar integratie. Het is het minimum minimorum dat we als overheid en samenleving van nieuwe Vlamingen vragen. Inburgeraars hebben er dan ook baat bij hun competenties in een vervolgtraject verder te ontwikkelen. Voor inburgeraars met een professioneel perspectief staat de doorstroom naar werk of ondernemerschap centraal, voor inburgeraars met een educatief perspectief gaat het om de doorstroom naar onderwijs. En voor alle inburgeraars is (verder) investeren in hun sociaal traject zonder meer een meerwaarde. Het primaire en secundaire inburgeringstraject zijn dan ook geen gescheiden werelden maar vormen een continuüm. Een vlotte overgang van het primaire traject naar het volgende traject is dan ook cruciaal.

We stellen evenwel vast dat taalproblemen de doorstroom naar een professioneel secundair traject kunnen belemmeren. Zo zien we dat laagtaalvaardige inburgeraars die een beroepsopleiding willen volgen, veelal een achterstand oplopen omdat ze met taalproblemen kampen. Hierdoor haken ze sneller af, ondanks het beschikken over een geschikt profiel en de juiste beroepscompetenties. Als oplossing voor het probleem, kozen opleidingsverstrekkers vaak voor extra cursussen en taalondersteuning los van de beroepsopleiding, vanuit de optiek 'ze moeten eerst goed Nederlands leren'. Hierdoor bleef taalondersteuning vaak aan de zijlijn van de opleiding staan. Geïntegreerde taaltrajecten waarbij cursisten zowel taal- als vakkennis vanuit de beroepscontext leren, bieden een valabel alternatief. Door middel van geïntegreerde taaltrajecten wordt de taal meteen geleerd en toegepast in de context van het gekozen vak. Zij kunnen als voor- of neventraject worden aangeboden of als een écht geïntegreerd traject in de vorm van Nederlands op de opleidingsvloer (NODO).

Het implementeren van een geïntegreerd NT2-aanbod is voor de aanbieders van beroepsopleidingen niet eenvoudig. Er is specifieke expertise vereist om het gewenste taalniveau voor een opleiding te bepalen. Er is ook nood aan didactische ondersteuning en instrumenten om zelf taalondersteuning aan de doelgroep aan te bieden. Reeds vanaf 2009 worden er met middelen van het Europees Integratiefonds geïntegreerde taaltrajecten aangeboden. In het projectjaar 2010 ligt de focus op het sensibiliseren en rekruteren van opleidingsverstrekkers om geïntegreerde taaltrajecten te implementeren in de beroepsopleidingen. Daarnaast worden er instrumenten ontwikkeld om de docenten te ondersteunen bij het uitwerken en implementeren van een taalbeleid in de beroepsopleiding. Er wordt ook een instrument ontwikkeld waarmee leervragen en profielen van inburgeraars rond NT2 in kaart kunnen worden gebracht (cf. 3.2.1).

We stellen ook vast dat er een grote discrepantie is tussen de potentiële doelgroep van een educatief secundair inburgeringstraject en het aantal inburgeraars dat daadwerkelijk kiest voor een educatief

traject. Om dit te verhelpen is er het voorbije werkjaar in samenwerking tussen Onderwijs en Inburgering geïnvesteerd. Met een pilootproject is een intermediaire instantie uitgebouwd die inburgeraars met educatief perspectief na het primaire inburgeringstraject kan informeren en kan begeleiden bij het verdere taaltraject en de studiekeuze en bij het toeleiden naar de gekozen onderwijsinstelling. Het project is ondertussen afgelopen. De ervaringen met het pilootproject tonen aan dat een intermediaire instantie, opgevat als de missing link tussen het primaire en secundaire educatief inburgeringstraject een meerwaarde kan bieden. De concrete uitbouw van deze intermediaire instantie behoort evenwel tot de bevoegdheid van Onderwijs.

Aansluitend bij bovenvermeld pilootproject is er in 2010 met middelen van het Europees Integratiefonds in de steden Gent en Antwerpen een project opgestart om via educatieve toeleidings- en begeleidingstrajecten de instroom van inburgeraars in educatieve secundaire trajecten te verhogen.

Zoals hierboven reeds vermeld, wordt het belang van een sociaal traject zowel door de onthaalbureaus als de integratiesector benadrukt. Inburgeraars moeten de kans krijgen om netwerken te ontwikkelen. Ze moeten hun weg vinden naar onder andere het vrijetijdsaanbod, het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk. Binnen het primaire traject kunnen de trajectbegeleiding, de cursus MO en het aanbod LO sociaal de inburgeraars hierin ondersteunen. Aansluitend hierbij zet de integratiesector initiatieven op om de effectieve toeleiding te bevorderen. Zo is de toeleiding naar het verenigingsleven opgenomen als een van de inhoudelijke prioriteiten voor integratiediensten bij het onderhandelen over nieuwe convenanten. Lokale besturen zijn immers goed gepositioneerd om hier werk van te maken. In alle convenanten die in 2010 werden afgesloten is hierover een doelstelling opgenomen.

Intenties 2011

In antwoord op mijn adviesvraag aan de SERV over hoe het invoeren van een inburgeringscertificaat voldoende civiel effect kan genereren, stelde de commissie Diversiteit onder meer dat er werk moet worden gemaakt van meer mogelijkheden in de secundaire trajecten. Concreet denkt de commissie aan een voorbereidend jaar voor nieuwkomers die verder willen studeren in het hoger onderwijs, aan structurele en integrale trajecten naar ondernemerschap en aan de uitbouw van werkervaring, zowel in de privésector, de social profit als de openbare besturen, bijvoorbeeld door middel van stages. Aan deze suggesties wordt al deels tegemoet gekomen. Ik denk bijvoorbeeld aan de initiatieven in het kader van het verhogen van het civiel effect binnen de Vlaamse overheid, aan de structurele verankering van LO sociaal en LO educatief binnen inburgering, aan de meer doorgedreven aandacht voor het afstemmen van inburgering op maat van iedere inburgeraar. Ik zal nagaan hoe meer suggesties van de SERV bij de verdere vormgeving van het integratiebeleid kunnen meegenomen worden.

In juni 2010 heeft de Commissie Diversiteit van de SERV eveneens een advies geformuleerd over het ondernemerschap bij personen van allochtone afkomst en personen met een arbeidshandicap. In opvolging van dit advies zal ik het Interdepartementaal Platform Inburgering (IPI) opdracht geven om het advies te vertalen in concrete voorstellen om potentiële ondernemers-inburgeraars te stimuleren tot ondernemerschap. Een experimentele projectsubsidie aan Stebo vzw moet toelaten om de bestaande kennis en knowhow inzake een voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars verder te verdiepen en op ruimere schaal te verspreiden.

Wat de toeleiding door lokale besturen naar het verenigingsleven betreft, plant het VMC een aantal proefprojecten die moeten resulteren in concrete acties en initiatieven die dan kunnen worden opgenomen in de nieuwe convenanten en in de jaarplannen bij de lopende convenanten met de lokale besturen in functie van het voeren van een integratiebeleid. Ik zal aansturen op afstemming tussen de initiatieven van de onthaalbureaus in het kader van LO Sociaal, de implementatie van het concept 'Inburgeringscoaches' en de initiatieven van de integratiesector. Het is belangrijk dat maatschappelijke participatie vanuit verschillende invalshoeken gestimuleerd wordt, maar ik wil er tevens over waken dat overlap vermeden wordt en de beschikbare instrumenten zo worden ingezet dat ze elkaar versterken.

Het thema van de secundaire inburgering zal ook opgenomen worden door de commissie Integratiebeleid die in 2011 van start zal gaan.

3.2.6 De integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om te interculturaliseren

Stand van zaken

Het Integratiedecreet voorziet in een betere afstemming tussen de verschillende integratiecentra door een duidelijker coördinerende opdracht toe te kennen aan het VLEMI (Vlaams expertisecentrum Migratie en Integratie). Om ervoor te zorgen dat er meer samenhang en stroomlijning is in de activiteiten van de integratiecentra bepaalt het Integratiedecreet dat het VLEMI voor de integratiecentra driejaarlijks een strategisch planningskader moet uitwerken. Bovendien moet het VLEMI zorgen voor gemeenschappelijke diensten en gemeenschappelijke initiatieven bevorderen.

In dat kader kende ik in 2010 een projectsubsidie toe aan het VMC. Samen met de 8 integratiecentra maakte het VMC een analyse van de noden in de Vlaamse samenleving, instellingen en overheden in functie van de rol van de integratiesector om zo te komen tot een gemeenschappelijk doelstellingenkader voor het VLEMI (het huidige VMC) en voor de integratiecentra. De resultaten van deze omgevingsanalyse en het gemeenschappelijk doelenkader zullen bekend zijn tegen november 2010.

Eén van de kernopdrachten van de integratiesector bestaat erin reguliere voorzieningen te begeleiden bij hun interculturalisering. Dit is het proces waarbij een organisatie haar structuren, personeelsbeleid en dienstverlening afstemt op de etnisch-culturele diversiteit in de samenleving. In de overeenkomst die ik begin 2010 met het VMC heb gesloten, is afgesproken dat het de gezamenlijke aanpak rond procesbegeleiding bij interculturalisering verder uitwerkt en verdiept.

Over een aantal programma's en thema's heeft het VMC, na een onderzoek van de voornaamste noden aan ondersteuning in de sector, samenwerkingscontracten gesloten met de integratiecentra, zodat er meer afstemming en eenvormigheid in het aanbod kan ontwikkeld worden en wederzijdse verwachtingen duidelijk zijn afgesproken. Zo werden er samenwerkingscontracten gesloten over het opzetten van een gezamenlijke juridische helpdesk, het opzetten van een project Roma, trajecten interculturalisering en procesbegeleiding, gezamenlijke projecten rond secundair inburgeringsbeleid, een Vlaams beeldvormingsproject met regionale vertakkingen en een gezamenlijk aanbod voor lokale besturen.

De Vlaamse Regering keurde op 23 juli 2010 het Groenboek Interne Staatshervorming goed. Het Groenboek bevat een toekomstvisie op de Vlaamse bestuurlijke organisatie. Een van de voorstellen in het Groenboek betreft de hervorming van de integratiesector met het oog op de toepassing van de principes van de interne staatshervorming. Concreet betekent dit een versterking van het lokale integratiebeleid met bovenlokale ondersteuning. De provinciebesturen leggen het accent op grondgebonden materies. Integratie is een bij uitstek niet-grondgebonden bevoegdheid. Daarom wordt in het vooruitzicht gesteld dat de provinciebesturen zullen terug treden uit de integratiesector.

Intenties 2011

Het gemeenschappelijk doelstellingenkader voor het VLEMI (het huidige VMC) zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de commissie Integratiebeleid.

In het eerste meerjarenconvenant dat ik zal afsluiten met het opstartende VLEMI zal de coördinerende rol ten aanzien van de integratiecentra concreet uitgewerkt worden.

Een van de doorbraken uit het Groenboek Interne Staatshervorming stelt dat de huidige taken en bevoegdheden van de provinciale integratiecentra, samen met bijhorende mensen en middelen, worden

overgedragen naar het Vlaamse, intergemeentelijke of lokale niveau. Er wordt hierbij gestreefd naar een grote autonomie en verantwoordelijkheid van de lokale besturen voor de realisatie van hun lokale integratiebeleid. Het lokale integratiebeleid zal op Vlaams of intergemeentelijk niveau ondersteund worden. Met het oog op efficiëntie en effectiviteit dienen minstens volgende elementen overkoepelend verzekerd te blijven:

- De ondersteuning van gemeenten zonder integratiedienst.
- Het stimuleren, opvolgen en evalueren van het lokaal integratiebeleid.
- Netwerking en afstemming.
- Expertise-uitwisseling en kwaliteitsbewaking.

De uitvoering van die doorbraak zal in nauw overleg met de betrokken actoren worden uitgewerkt.

3.2.7 De sector van het sociaal tolken en vertalen is verder uitgebouwd

Stand van zaken

De sector van het sociaal tolken en vertalen omvat één centrale en acht decentrale sociaal tolk- en vertaaldiensten. Zij worden ondersteund door het project 'Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen', ingebed binnen het VMC.

In afwachting van een structurele subsidiëring heb ik voor 2010 opnieuw projectsubsidies toegekend om de sector van het sociaal tolken en vertalen verder uit te bouwen en de toenemende stijging van het aantal sociaal tolk- en vertaalopdrachten op te vangen.

Er is een studie uitgevoerd over het meest geschikte financieringsmodel voor de sector van het sociaal tolken en vertalen. Gelijktijdig met deze studie heeft het agentschap – in samenspraak met de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen en de 9 sociaal tolk- en vertaaldiensten – advies uitgebracht over de plaats van het sociaal vertalen binnen het integratiebeleid en over de rol en taak van de vrijwilliger in het sociaal tolk- en vertaallandschap. In het najaar legt de sector een visietekst voor met betrekking tot de complementariteit tussen het sociaal tolken en vertalen enerzijds en het taalpromotiebeleid dat niet alleen oog heeft voor het leren van het Nederlands leren maar ook (en vooral) voor het actief gebruik van het Nederlands.

Intenties 2011

In uitvoering van het Integratiedecreet zal de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen vanaf 2011 structureel ingebed worden in de werking van het VMC.

In uitvoering van het Integratiedecreet zal er een afzonderlijk uitvoeringsbesluit worden opgesteld dat de werking en subsidiëring van de sociaal tolk- en vertaaldiensten regelt. Hiertoe zal in 2011 een implementatieplan aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. De sector zal nauw betrokken worden. In afwachting van een structurele financiering zullen de sociaal tolk- en vertaaldiensten in 2011 opnieuw projectsubsidies ontvangen.

3.2.8 Naar een behoeftedekkend aanbod van kwaliteitsvolle woonwagenterreinen

Stand van zaken

De problematiek van de woonwagenbevolking was de voorbije maanden niet weg te slaan uit de actualiteit met de komst van meerdere groepen (internationale) woonwagenbewoners die onaangekondigd naar Vlaanderen zijn gekomen. Deze problematiek onderscheidt zich van de nood aan een behoeftedekkend aanbod van kwaliteitsvolle woonwagenterreinen in Vlaanderen in die zin dat het gaat om een seizoensgebonden fenomeen. Het is een tijdelijk huisvestingsprobleem voor groepen rondtrekkende zigeuners die vooral tijdens de lente- en zomermaanden door Europa trekken.

Dit sluit niet uit dat er in Vlaanderen nog altijd een tekort is aan voldoende en degelijke legale woonwagenterreinen – met verharde bodem, waar water, elektriciteit en sanitaire voorzieningen aanwezig zijn. De realisatie van dergelijke terreinen blijft een belangrijke doelstelling voor de Vlaamse Regering.

Op dit ogenblik zijn er 469 residentiële standplaatsen op gemeentelijke woonwagenterreinen. Daarnaast zijn er 88 standplaatsen op doortrekkersterreinen.

In de loop van 2010 werden verschillende subsidieaanvragen voor zowel residentiële als doortrekkersterreinen ingediend. Tevens is men in een tiental gemeenten effectief bezig aan de voorbereiding van de aanleg of renovatie van een residentieel woonwagenterrein of een doortrekkersterrein. Deze positieve dynamiek moet zich de komende jaren vertalen in een toename van het aantal standplaatsen.

In het streven naar een behoeftedekkend aanbod zijn echter niet alleen de publieke terreinen van belang. Vergunningen voor private terreinen kunnen het tekort aan woonwagenterreinen helpen verminderen.

In afwachting van voldoende publieke en private domeinen, en rekening houdend met de realiteit van grotere, internationale groepen woonwagengebouwen, die vooral tijdens de zomermaanden in Vlaanderen rondtrekken, heb ik aan de administratie Binnenlands Bestuur gevraagd om de omzendbrief met betrekking tot pleisterplaatsen te evalueren en bij te sturen.

Het ter beschikking stellen van middelen voor de aanleg, uitbreiding of renovatie van woonwagenterreinen op zich volstaat evenwel niet. Er moeten ook inspanningen worden geleverd om het draagvlak voor woonwagenterreinen te verhogen. Daarom werd ook specifiek de klemtoon gelegd op sensibilisering en informatieverstrekking. Zo stuurde ik in september 2009 een brief naar de verschillende provincies, waarin ik vroeg om bij de herziening van het provinciaal ruimtelijk structuurplan aandacht te hebben voor de woonwagengebouwen en hun woonwagens. In januari 2010 is een geactualiseerde brochure van 'Wonen op Wielen' gepubliceerd. Deze brochure is een praktische handleiding voor wie een woonwagenterrein wil aanleggen en beheren: lokale besturen en provincies, maar ook sociale huisvestingmaatschappijen en woonwagengebouwen zelf. Nieuw is dat de richtlijnen, aanbevelingen en tips in de brochure 'Wonen op wielen' nu ook zijn toegespitst op private terreinen. In februari 2010 schreef ik alle gemeentebesturen met en zonder woonwagenterrein aan en verwees ik hierbij naar deze geactualiseerde brochure. Tevens verscheen in diverse tijdschriften en media berichtgeving over de brochure.

Eind 2009 opende ik het doortrekkersterrein van Kortrijk. Daar deed ik een oproep aan de woonwagengebouwen om ook zelf werk te maken van een goede integratie in de samenleving. Ik hecht bijzonder belang aan de deelname van hun kinderen aan onderwijs. Net zoals alle andere doelgroepen van het integratiebeleid, ga ik ook voor de woonwagengebouwen uit van een verhaal van gelijke rechten en gelijke plichten.

Intenties 2011

Sensibiliseren en stimuleren blijft ook in 2011 belangrijk, naast het ter beschikking stellen van voldoende middelen voor de aanleg, uitbreiding of renovatie van woonwagenterreinen. Het tekort aan degelijke legale woonwagenterreinen blijft nog altijd groot. Het overtuigen van de initiatiefnemers vormt dan ook een belangrijke uitdaging.

Ik zal aan het agentschap Binnenlands Bestuur de opdracht geven om een stand van zaken op te maken van alle projecten voor nieuwe woonwagenterreinen waarvoor in het ruimtelijk uitvoeringsplan een bestemming is vastgelegd. Ik zal per project laten ophelderen wat de reden is waarom het dossier stilstaat en/of traag vooruitgaat en zal per dossier nagaan wat mogelijke oplossingen zijn.

De Vlaamse Woonwagencommissie zal in de loop van dit werkjaar een concreet actieplan voorleggen met aanbevelingen om de groep van woonwagenbewoners bij het integratieproces te betrekken. Ik zal in overleg treden met mijn collega minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening omtrent het gebruik van private terreinen.

De problematiek van rondtrekkende groepen dient bovendien in Europese context bekeken te worden. Ik zal aan de administratie Binnenlands Bestuur vragen om in samenwerking met het VMC ook de Europese context op te volgen en contacten te leggen met andere lidstaten die met eenzelfde problematiek worden geconfronteerd. Zo hoop ik een beter zicht te krijgen op de verschillende groepen die in Europa rond trekken. Tevens hoop ik in afstemming met andere regio's of lidstaten aanbevelingen te kunnen doen voor een gezamenlijke Europese aanpak van deze problematiek.

De herziening van de omzendbrief over pleisterplaatsen moet een duidelijk kader schetsen voor tijdelijke noodopvangplaatsen. Ik zal hierover in overleg gaan met de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening en met de provinciegouverneurs. Het lijkt het mij aangewezen dat de provincies hier een coördinerende rol in opnemen. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn de tijdelijkheid en het uitzonderlijk karakter van dergelijke noodopvang. Ik hecht ook belang aan duidelijke, bindende afspraken die overlast voor omwonenden moeten beperken.

3.3 Uitdaging 3: De efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid zijn verhoogd

3.3.1 Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd

Stand van zaken

Het uitwerken van een nieuw en transparant financieringssysteem voor de Huizen van het Nederlands maakt deel uit van de werkzaamheden van de ambtelijke stuurgroep die de analyse van de huidige werking en opdrachten van de Huizen van het Nederlands maakt (cf. 3.2.1).

In 2010 werd de subsidiëring van de Vlaamse onthaalbureaus bijgestuurd ten opzichte van de voorgaande jaren. De bestaande subsidieregeling, geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 betreffende de uitvoering van het Vlaamse inburgeringsbeleid, was een bruikbaar instrument in de groeifase van de onthaalbureaus maar heeft ondertussen – door een aantal tekortkomingen - geleid tot een scheefgroei in de financiering van de onthaalbureaus. Daarom werd voor de verdeling van de subsidie-enveloppe 2010 gewerkt met een ad hoc- financieringssysteem, geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 maart 2010. Hierdoor werd vermeden dat de scheeftrekkingen in de financiering in 2010 nog verder zouden toenemen. Deze ad hoc regeling was een eenmalige regeling in afwachting van een nieuw financieringsmodel dat in de loop van 2010 is uitgewerkt en vanaf subsidiejaar 2011 toegepast zal worden. Het Brusselse onthaalbureau is niet het voorwerp van deze subsidieregeling. Conform het Inburgeringsdecreet wordt 15% van de subsidie-enveloppe van de onthaalbureaus vast toegekend aan het Brusselse onthaalbureau. Het nieuwe financieringsmodel wordt in het najaar voor goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Vanaf september 2009 voerde de federale regering een algemene regularisatiecampagne waardoor de onthaalbureaus geconfronteerd werden met een extra instroom van inburgeraars in de loop van 2010. Om deze effecten op te vangen werd bij de begrotingsopmaak 2010 van de Vlaamse overheid een provisie aangelegd. De instroom, het aantal aanmeldingen en het aantal afgesloten contracten werd nauwkeurig opgevolgd en in de tweede helft van 2010 werd aan de onthaalbureaus een bijkomende subsidie-enveloppe toegekend vanuit de aangelegde provisie. De verdeling van deze bijkomende subsidie werd afgestemd op de reële behoeften van elk onthaalbureau.

Zoals hierboven aangegeven (zie 3.1.1), blijft ook de afstemming van het aanbod aan lessen Nederlands als tweede taal op de vraag een essentiële randvoorwaarde voor een doelmatig inburgerings- en integratiebeleid.

Intenties 2011

De werkzaamheden van de ambtelijke stuurgroep (zie 3.2.1) worden verder gezet en zullen resulteren in een visietekst over de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen van het Nederlands.

Een kwaliteitsvol en behoeftedekkend aanbod Nederlands tweede taal is een kritische randvoorwaarde voor de uitvoering van het inburgeringsbeleid. Er moeten oplossingen komen voor de knelpunten in het aanbod NT2.

Vanaf 2011 zullen de Vlaamse onthaalbureaus op basis van een nieuw financieringsmodel gesubsidieerd worden. Het hoofddoel van dit nieuwe financieringsmodel is te zorgen voor een transparante, stabiele basisfinanciering van de onthaalbureaus die outputgericht, kwaliteitsbevorderend en kostendekkend is, rekening houdt met schaal- en omgevingsfactoren en de onthaalbureaus in staat moet stellen en stimuleren om hun kerntaken ten volle te realiseren.

De werking en organisatie van de onthaalbureaus zal met het nieuw financieringsmodel gesubsidieerd worden aan de hand van een subsidie-enveloppe (zoals ook de vorige jaren het geval). De berekening van deze subsidie-enveloppe zal gebeuren op basis van een procesmodel. Dit model weerspiegelt de verschillende kernprocessen of – taken die elk onthaalbureau dient te organiseren conform het Inburgeringsdecreet. Hierin zullen ook de projectsubsidies geïncorporeerd worden die de voorafgaande jaren toegekend werden aan de onthaalbureaus voor de uitvoering van het administratief geldboetebesluit en het aanbod LO educatief en LO sociaal.

Met dit model wordt gekozen voor een subsidiëring die afgestemd is op de prestaties en de kwaliteit per kernproces binnen elk onthaalbureau en niet voor een systeem van forfaitaire subsidiëring. De bepaling van de subsidie-enveloppe zal gestuurd worden door outputcijfers van de onthaalbureaus en zal een hogere mate van beleidssturing mogelijk maken. Het hoofddoel is te komen tot een efficiëntere financiering van de onthaalbureaus.

Voor de integratiesector wordt –in het kader van de uitvoering van het Integratiedecreet- een efficiënt en effectief financierings- en evaluatiesysteem ontwikkeld. De relevante onderzoeksopdrachten zullen nog in 2010 worden uitgeschreven. De voorstellen voor beleidsopties moeten ten laatste eind 2011 klaar zijn. (zie 3.1.5)

3.3.2 Doelmatige projectsubsidies

Stand van zaken

Zoals werd aangekondigd in de beleidsnota 2009-2014 werd het subsidiekader ‘Managers van Diversiteit’ in 2010 bijgestuurd. Onder meer op basis van het evaluatierapport van de Koning Boudewijnstichting is de doelmatigheid van de projectoproep verhoogd en is de selectie- en adviesprocedure aangepast. In plaats van verschillende brede prioriteiten, is er dit jaar gekozen voor slechts één inhoudelijk thema, namelijk huwelijksmigratie: sensibiliseringsbeleid ten aanzien transnationale huwelijken van de tweede en derde generatie migranten. De geselecteerde projecten zullen starten vanaf 1 januari 2011.

In 2010 werden ook een aantal projecten gesubsidieerd om op experimentele basis onderdelen van het inburgerings- en integratiebeleid verder te ontwikkelen. Zo werd in Lokeren het experimenteel project “School in zicht, Lokeren” opgestart. Met de ervaring en expertise van vzw School in Zicht wil de stad Lokeren een project op maat van de Lokerse buurten opstarten en dit ook later zelf blijvend opnemen.

Het is de bedoeling van de zogenaamde concentratiescholen weer buurtscholen te maken, waar zowel kansrijke als kansarme gezinnen elkaar kunnen vinden. Het project start in het najaar van 2010, eenmalig met ondersteuning van experimentele projectsubsidies. Ook bij andere steden is er interesse om het concept “School in zicht” te implementeren. In overleg met Onderwijs zullen de mogelijkheden hiervoor worden onderzocht.

Naast de eigen Vlaamse projectmiddelen ter versterking van het integratiebeleid sta ik in voor de selectie en opvolging van de Vlaamse projecten in het kader van het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid. Voor 2010 en 2011 is hiervoor telkens 2.686.590 euro beschikbaar. In 2009 werden 234 Nederlandstalige projectaanvragen ingediend en werden er 118 projecten geselecteerd. Deze projecten gingen van start op 1 januari 2010. Op 13 mei 2010 werd de oproep voor het Impulsfonds voor het Migrantenbeleid 2010 gelanceerd. De geselecteerde Nederlandstalige projecten zullen op 1 januari 2011 van start gaan.

Intenties 2011

Een lijst van de goedgekeurde projecten ‘managers van diversiteit’ over het thema huwelijksmigratie zal begin januari 2011 te raadplegen zijn op de website www.integratiebeleid.be. Deze projecten –met een maximale looptijd van 3 jaar– mogen geen vrijblijvend karakter hebben en moeten meetbare resultaten vooropstellen.

Om het verloop van de projecten, de afstemming tussen de projecten en de resultaten te maximaliseren en in te bedden in het gehele integratiebeleid, zal er een begeleidingsfunctie worden gecreëerd. Deze rol wordt opgenomen door het VLEMI. Het doel is om de projecten op te volgen, te ondersteunen, in contact te brengen met elkaar en resultaten ervan zichtbaar te maken.

In 2011 wordt opnieuw een projectoproep ‘Managers van Diversiteit’ gelanceerd, ditmaal voor een budget van 750.000 euro.

Bij een mogelijke hervorming van het Federaal Impulsfonds voor Migrantenbeleid zal ik op het federale niveau de communautarisering van het fonds in al zijn aspecten bepleiten. Meer autonomie voor Vlaanderen zal in dit concrete dossier betekenen dat zowel de aansturing als de uitvoering zich op eenzelfde beleidsniveau zullen situeren en dat als gevolg hiervan meer coherentie in de werking van het fonds kan worden verkregen. Bijkomend voordeel is dat er duidelijker en sneller communicatie kan worden gevoerd naar de projectindieners, de verschillende intermediaire niveaus en adviserende instanties.

Twee federale elementen binnen deze hervorming zijn van belang en kunnen onderwerp van een verdere communautarisering uitmaken, namelijk de budgettaire verdeelsleutel en de structuur van het fonds, meer specifiek de secretariaatsfunctie. Het evaluatieonderzoek 2006 van het HIVA¹⁰, de Eubeliusnota¹¹ en het evaluatieonderzoek uit 2008 van het agentschap over de adviserende diensten, reiken hiertoe een aantal sporen aan die kunnen onderzocht worden bij een geplande hervorming. Bij een mogelijke communautarisering zal de ontwikkeling van een gestroomlijnd communicatiemodel samen met een digitaal systeem, waarin de verschillende procedurele elementen van de werking van het fonds zijn geïntegreerd, een van de voorstellen zijn die de werking van het fonds direct optimaliseren.

¹⁰ In 2006 werd een evaluatie van het FIM uitgevoerd door het HIVA (voor de Nederlandstalige projecten – een gelijkaardig onderzoek gebeurde ook voor de Franstalige projecten). Dit onderzoek kreeg de vorm van een sterke -zwakteanalyse, een zogenaamde SWOT- analyse. De Vlaamse overheid heeft sinds deze evaluatie al verschillende stappen ondernomen om tegemoet te komen aan de geformuleerde zwaktes en/of bedreigingen. Er zijn evenwel nog een aantal punten die voor verbetering vatbaar zijn.

¹¹ Naar aanleiding van een geschil met een projectuitvoerder heeft het CGKR het advocatenkantoor Eubelius gevraagd de structuur van het FIM onder de loep te nemen. In zijn advies van 18 januari 2008 vertrekt Eubelius van het juridisch kader, wijst het kantoor taken, opdrachten en verantwoordelijkheden aan en geeft het suggesties met betrekking tot contractuele maatregelen en opvolging van de projecten.

3.3.3 De planlast is verminderd

Stand van zaken

Het voorbije werkjaar zijn er heel wat inspanningen geleverd om de planlast in de integratiesector te verminderen. Deze werkzaamheden passen in de algemene doelstelling om de verschillende sectorale plannen die de lokale en provinciale besturen maken te vervangen door één lokaal meerjarenplan. Daarnaast worden ook andere plan- en administratieve lasten voor lokale en provinciale besturen vereenvoudigd. Op 7 mei 2010 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven aan het ontwerpbesluit betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het ontwerpbesluit zal in principe van toepassing zijn op alle besturen vanaf 1 januari 2014. De lokale en provinciale besturen stellen immers in de loop van 2013 de nieuwe meerjarenplanning voor de periode 2014-2019 op.

Voor de lokale besturen zal dit betekenen dat zij niet langer een apart integratiebeleidsplan moeten opmaken, maar dat het integratiebeleid vanaf 2014 wordt meegenomen in de algemene meerjarenplanning van de steden en gemeenten. In 2010 werd dit reeds meegenomen in de voorbereidingen in het kader van de uitvoering van het Integratiedecreet. Bovendien werd vanuit het beleidsdomein Bestuurszaken deelgenomen aan de werkgroep vermindering planlasten en andere administratieve lasten van de Commissie Efficiëntiewinst voor de lokale besturen. Begin juli deed deze commissie een aantal aanbevelingen aan de Vlaamse Regering, onder andere de aanbeveling om snel werk te maken van een decreet planlastvermindering en een bijhorend implementatietraject.

Intenties 2011

De uitvoering van de artikelen van het Integratiedecreet die betrekking hebben op de lokale besturen zullen worden gekoppeld aan de verdere werkzaamheden in het kader van deze planlastvermindering. Vanuit het beleidsdomein zal hier verder aan worden meegewerkt.

3.3.4 VLEMI versterkt de integratie- en inburgeringssector

Stand van zaken

Een belangrijke doelstelling van het Integratiedecreet is het realiseren van een betere afstemming tussen de actoren van het Vlaamse integratiebeleid. In het oorspronkelijke decreet van 28 april 1998 (verder decreet '98) is de afbakening van eenieders opdrachten niet sluitend: voorzieningen werken op hetzelfde grondgebied zonder duidelijke taakafbakening en een duidelijke hiërarchie tussen de voorzieningen is niet bepaald. Bovendien werken volgens het decreet '98 centra en diensten binnen hetzelfde territorium met verschillende planningscycli.

De decreetgever trachtte hierop in te spelen door in twee soorten sturing te voorzien: enerzijds een sturing van het VLEMI naar de integratiecentra, anderzijds een sturing van de lokale overheid en de VGC naar respectievelijk de integratiecentra en het Brussels hoofdstedelijk integratiecentrum.

Aan het VLEMI werden een aantal instrumenten aangereikt om een betere coördinatie in de sector te bewerkstelligen. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van een gemeenschappelijk strategisch planningskader, het afstemmen van de meerjarenconvenanten van de centra, het zorgen voor gemeenschappelijke diensten en het bevorderen van gemeenschappelijke initiatieven. De decreetgever bouwde hiermee deels een hiërarchie in van het VLEMI over de integratiecentra.

Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en voor het lokale niveau werd sturing ingesteld van de VGC en de lokale besturen naar respectievelijk het hoofdstedelijk integratiecentrum en de lokale en provinciale integratiecentra.

Op gemeentelijk vlak werd de regierol voor het lokale integratiebeleid toegekend aan het lokale bestuur. Daar waar een integratiecentrum en een integratiedienst gezamenlijk actief zijn, werd bovendien uitdrukkelijk ingeschreven dat het meerjarenconvenant van het lokale integratiecentrum moet worden goedgekeurd door de gemeenteraad. Diezelfde lijn werd doorgetrokken voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad waar de decreetgever de regie voor het integratiebeleid toekende aan de VGC en de Raad die het meerjarenconvenant van het hoofdstedelijk integratiecentrum moet goedkeuren.

Om deze afstemming en de regierol mogelijk te maken, stemde de decreetgever ook de planningscycli op elkaar af, met als gevolg dat voor de integratiecentra driejaarlijkse convenanten worden afgesloten (afgesteld op de gemeentelijke strategische planning) en met het hoofdstedelijk integratiecentrum een vijfjaarlijks convenant (afgesteld op de bestuursperiode van de VGC).

Aansluitend bij de uitgangspunten met betrekking tot de Interne Staatshervorming heb ik met het eerste uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet uitdrukkelijk gekozen voor een zo groot mogelijke sturing en coördinatie van het integratiebeleid vanuit het lokale bestuur, respectievelijk de VGC.

Wat het omvattende beleid betreft, drong zich een afstemming op tussen de inburgerings- en integratiesector. In het decreet '98 werd onthaalbeleid nog gezien als afzonderlijk spoor van het integratiebeleid. Intussen heeft het inburgeringsbeleid een eigen decreet. Met het Integratiedecreet werd de coördinatie van het secundaire inburgeringsbeleid toegewezen aan de integratiesector. Deze afstemming tussen de inburgerings- en integratiesector is in het eerste uitvoeringsbesluit verder ingevuld door voor het VLEMI een aantal bijkomende opdrachten in te schrijven.

In het decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid was reeds bepaald dat de ondersteuningsopdrachten in het kader van inburgering konden worden toegewezen aan een bestaand ondersteuningscentrum. Tot op heden was deze bepaling evenwel nog niet in uitvoering. In afwachting hiervan kreeg het VMC voor 2010 opnieuw een projectsubsidie om de onthaalbureaus te ondersteunen bij de kernprocessen maatschappelijke oriëntatie, trajectbegeleiding en loopbaanoriëntatie. Hiertoe organiseert het VMC o.a. vormingssessies en stimuleert het een maximale uitwisseling tussen de onthaalbureaus door middel van periodiek overleg.

Met het Integratiedecreet zijn ook een aantal belangrijke stappen gezet om tot een planlastvermindering te komen. Zo vervalt het meerjarenplan en wordt de omgevingsanalyse geïntegreerd in het meerjarenconvenant. In het eerste uitvoeringsbesluit wordt deze lijn verder doorgetrokken. Waar de decreetgever voorziet in het opstellen van jaarlijkse operationele plannen, wordt de mogelijkheid gecreëerd om deze jaarlijkse operationele plannen, onder bepaalde voorwaarden, op te nemen in het meerjarenconvenant. Hierdoor wordt de noodzaak tot een jaarlijks terugkerende planlast en dito procedure vermeden. Daarnaast wordt ook de verplichte verslaggeving aanzienlijk verminderd.

Intenties 2011

Bij de uitvoering van het nieuwe Integratiedecreet zal het VMC vanaf 2011 een structurele rol opnemen in de ondersteuning van de onthaalbureaus bij de kernprocessen. Op die manier kan het VMC optreden als expertisecentrum voor inburgering en een maximale afstemming met de integratiesector stimuleren.

In de toekomst zal de integratiesector één geïntegreerd financieel en inhoudelijk verslag moeten indienen. Enkel bij het einde van het convenant zal nog een uitgebreider inhoudelijk verslag worden gevraagd.

3.3.5 Handhavingsbeleid verhoogt de efficiëntie van het inburgeringsbeleid

Stand van zaken

Het administratief geldboetebesluit is op 1 maart 2009 in werking getreden. De uitvoering van dit besluit wordt nauw opgevolgd.

De invoering van het administratief geldboetebesluit brengt een aantal bijkomende taken met zich mee voor de 7 Vlaamse onthaalbureaus en heeft bijgevolg een impact op de loon- en werkingskosten van de onthaalbureaus. Deze nieuwe taken en de financiële impact hiervan waren evenwel niet opgenomen in de berekening van de trajecteenheidsprijs - eind 2006 - die de huidige basis vormt voor het bepalen van de subsidie-enveloppe voor de Vlaamse onthaalbureaus. In 2009 en 2010 kregen de onthaalbureaus bijkomende projectsubsidies om deze bijkomende kosten op te vangen.

Intenties 2011

Ik zal de uitvoering van het administratief geldboetebesluit van nabij blijven opvolgen.

Vanaf 2011 zullen deze kosten voor de bijkomende taken in uitvoering van het administratief geldboetebesluit geïntegreerd worden in het nieuwe financieringsmodel voor de onthaalbureau.

3.3.6 Lokale besturen voeren een integratiebeleid

Stand van zaken

In 2010 werden 2 nieuwe integratiediensten erkend, met 3 gemeenten loopt de startovereenkomst in 2010 af en zal tot erkenning van de integratiedienst worden overgegaan. Met 2 gemeenten wordt een startovereenkomst voorbereid met de bedoeling om in 2011 over te gaan tot erkenning.

Er zijn extra middelen om de verdere uitbreiding van de sector mogelijk te maken, namelijk voor 6 uitbreidingen van bestaande diensten en de oprichting van 10 nieuwe diensten. Vooral in de provincie Vlaams-Brabant – waar men door de uitstroom uit Brussel meer en meer wordt geconfronteerd met een toenemend aantal nieuwe Vlamingen en waar er een achterstand was op het vlak van het aantal integratiediensten – wordt een sterk stimuleringsbeleid gevoerd. In de voorbije 2 jaar is het aantal diensten in deze provincie toegenomen van 3 naar 8, waarvan 2 momenteel nog in hun startfase zitten. Op dit moment staan een aantal gemeenten op het punt een aanvraag tot oprichting van een integratiedienst in te dienen, andere hebben al in meer of mindere mate interesse getoond.

Het lokaal Integratiebeleid valt onder door de principes van de Interne Staatshervorming. Zoals aangegeven in het Groenboek betekent dit dat er wordt gestreefd naar een grote autonomie en verantwoordelijkheid van de lokale besturen voor de realisatie van hun lokaal integratiebeleid. Hiertoe worden volgende principes gehanteerd:

- De gemeentelijke overheid is de regisseur van het lokale integratiebeleid. De gemeentelijke besturen zorgen, binnen de grenzen van het subsidiariteitsbeginsel, voor sturing en afstemming van het lokale integratiebeleid op hun grondgebied en voor coördinatie van de relevante actoren in de eigen stad en gemeente.
- Het integratiebeleid wordt opgenomen in het strategisch meerjarenplan van de stad. Het eerste plan start op 1 januari 2014.

Intenties 2011

In 2011 zal er verder worden ingezet op de uitbreiding van de lokale integratiediensten.

Ik zal een traject opzetten om de volgende uitvoeringsbesluiten van het Integratiedecreet –met toepassing van de principes van de Interne Staatshervorming en de principes van planlastvermindering– in overleg met de lokale integratiediensten, de VVSG en het VMC uit te

werken. Belangrijk hierbij is het vinden van hefboomen om te vermijden dat samen met het verminderen van de planlast, ook de aandacht voor integratie op het lokale niveau niet verdwijnt. De lokale regierol moet integendeel aan de integratie bijdragen. Ook de verdere uitdieping van die regierol wil ik in nauw overleg verder uitklaren.

3.4 Uitdaging 4: Coördinatie en systematische opvolging zijn een feit

3.4.1 Er is een gecoördineerd Vlaams beleid

Stand van zaken

Integratie is een belangrijke hefboom in de opbouw van een leefbare samenleving. Hieraan gekoppeld zal niet alleen de integratiesector efficiënter en doeltreffender moeten functioneren, maar wil de Vlaamse overheid ook binnen de eigen organisatiestructuur een doorgedreven horizontaal beleid voeren. Daartoe voorziet het Integratiedecreet in de oprichting van een commissie Integratiebeleid, die de acties van de verschillende beleidsdomeinen zal coördineren en evalueren. In 2010 werd het eerste uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet opgemaakt. Dit besluit regelt onder andere de installatie en werking van de commissie Integratiebeleid.

Om in te spelen op de band tussen het inburgerings- en integratiebeleid enerzijds en het armoedebestrijdingsbeleid anderzijds en met de bedoeling de inkleuring van de armoede onder de aandacht te brengen van het armoedebelaid, is er, op initiatief van het agentschap en anticiperend op de commissie Integratiebeleid, een nieuw verticaal permanent armoedeoverleg inburgerings- en integratiebeleid opgericht onder de koepel van Permanent Horizontaal Armoedeoverleg (VPAO). Dit laat toe te beantwoorden aan het engagement, dat in het kader van de opmaak van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014 vanuit het beleidsdomein werd aangegaan.

De band tussen het inburgerings- en integratiebeleid en het gelijkekansenbeleid wordt momenteel gemaakt via vertegenwoordiging in de ambtelijke commissie Gelijke Kansen. In juli 2010 werden de doelstellingen 2010-2014 in het kader van de toepassing van de opencoördinatiemethode in het Vlaamse gelijkekansenbeleid door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Ook vanuit inburgering en integratie werden een aantal engagementen aangegaan.

Wat woonwagenbewoners betreft, had de vorige Vlaamse regering zich reeds geëngageerd tot het opstellen van doelstellingen om de onderwijsparticipatie en arbeidsmarktparticipatie van deze specifieke doelgroep te bevorderen. Er zou een strategisch plan voor woonwagenbewoners worden opgemaakt dat inzicht moet verschaffen in de opdrachten van het Vlaamse beleid t.a.v. woonwagenbewoners. Om dit plan voor te bereiden werd er onderzoek verricht naar de leefsituatie van woonwagenbewoners. Ik heb beslist om verder te gaan op de ingeslagen weg en de acties en doelstellingen van het strategisch plan in te kaderen binnen de drie grote strategische doelstellingen van het Integratiedecreet. Om een zo goed mogelijk zicht te hebben op het aantal woonwagenbewoners vindt er eind 2010 een nieuwe telling plaats. De resultaten van het onderzoek en de telling zullen mee de basis vormen voor de omgevingsanalyse van het strategisch plan. Voor de opmaak van dit plan is er binnen de Vlaamse Woonwagencommissie een aparte werkgroep opgericht. Gedurende het hele proces neemt het VMC de rol van procesbegeleider op zich.

De groeiende achterstandspositie van de Roma in Vlaanderen zorgt voor toenemende Vlaamse (media, lokale overheden) en buitenlandse (EU) druk. Er wonen een vijftien- tot twintigduizend Roma in Vlaanderen en Brussel. Roma, die vaak worden verward met woonwagenbewoners zoals Manoesjen (of Sinti) en Roms, wonen in huizen en appartementen. De verscheidenheid binnen de Romagemeenschap is groot en situeert zich op verschillende vlakken: nationaliteit, land en regio van herkomst, etnische groep, verblijfsstatuut, scholingsgraad, graad van integratie in Vlaanderen, socio-economische situatie, religieuze overtuiging,... Vaak leven Roma in een achterstandspositie, wat zijn invloed heeft op alle levensdomeinen. Zo kunnen velen niet in het reguliere arbeidscircuit terecht

omdat ze geen arbeidsvergunning hebben. Ook signaleren steeds meer scholen, diensten en zelforganisaties in Vlaanderen dat Romakinderen en jongeren maar moeizaam deelnemen aan het onderwijs. Ook de uitdagingen voor medewerkers om met Roma te werken, worden ook alsnog groter. Met andere woorden, de aanwezigheid van Roma confronteren het beleid met specifieke vraagstukken en problemen.

Op Vlaams niveau staat het beleid ten aanzien van Roma echter nog in zijn kinderschoenen. De genomen initiatieven zijn eerder fragmentarisch en probleemgericht. Een specifieke aanpak lijkt dus noodzakelijk.

In 2010 zijn reeds een aantal voorbereidingen getroffen. Op 26 maart verzond ik een brief naar de Europees commissaris bevoegd voor tewerkstelling, sociale zaken en inclusie om de aandacht te vestigen op de nood aan een snelle, doelgerichte en integrale oplossing voor de Romaproblematiek op Europees niveau en met de vraag welke initiatieven de EU al heeft genomen of nog plant in het kader van de integratie van Roma en hoe Vlaanderen daar kan op inspelen. Op 1 juni ontving ik een officieel antwoord met een overzicht van de instrumenten die kunnen worden gehanteerd om de integratie van de Roma te ondersteunen en de reeds geleverde inspanningen. Zo werd op 8 en 9 april 2010 een Europese top in Cordoba, Spanje georganiseerd, waar ook vanuit het agentschap werd aan deelgenomen, en waar toezeggingen zijn gedaan om de krachten te bundelen.

Wat inburgering betreft, kan vermeld worden dat het Interdepartementaal Platform Inburgering (IPI) in 2010 zijn werkzaamheden heeft verder gezet. Naar aanleiding van de publicatie van het evaluatieonderzoek 'Inburgering in Vlaanderen' organiseerde het IPI een studiedag waarop de bevindingen van het onderzoek aan het brede werkveld betrokken bij inburgering werden voorgesteld. In het najaar organiseert de VVSG een vormingssessie om de onthaalbureaus beter vertrouwd te maken met de werking van het OCMW.

Intenties 2011

De commissie Integratiebeleid zal in 2011 geïnstalleerd worden.

Volgens de decreetgever stelt de Vlaamse regering binnen twaalf maanden na haar aantreden de strategische en operationele doelstellingen voor het integratiebeleid vast, waarna binnen zes maanden een geïntegreerd actieplan wordt opgesteld. Hoewel deze timing voor de huidige Vlaamse regering niet meer haalbaar is – en deze bepaling bijgevolg slechts van kracht wordt voor de volgende Vlaamse regering – is het mijn intentie om nog tijdens de huidige regeerperiode een eerste geïntegreerd actieplan op te stellen.

Via de commissie Integratiebeleid zal ook worden gestreefd naar een eenduidige hantering van de doelgroepdefinitie uit het Integratiedecreet binnen alle beleidsdomeinen.

De engagementen die vanuit inburgering en integratie zijn aangegaan in het kader van de toepassing van de opencoördinatiemethode in het Vlaamse gelijkekansenbeleid, streef ik naar het bewerkstelligen van evenwichtige participatie van mannen en vrouwen in de samenleving, door onder meer nieuwkomers te informeren over specifieke gendergelieerde rechten (die kunnen verschillen van het land van herkomst). Deze en andere acties zullen worden omgezet in actieplannen voor de periode 2011-2012. Er zal worden onderzocht hoe er afstemming kan worden gerealiseerd tussen de werkzaamheden van de commissie Integratiebeleid en de commissie Gelijke Kansen.

Het VPAO Inburgering & Integratie zal met de eerste vaststellingen en aanbevelingen naar buiten komen. De werkzaamheden van deze werkgroep zullen geïntegreerd worden in de commissie Integratiebeleid.

Het strategisch plan woonwagenbewoners zal in 2011 voor goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Klemtonen in het nieuwe strategisch plan worden onder meer onderwijs, werk en

opleiding, integratie, emancipatie, wonen, welzijn en gezondheid. Doorheen het hele plan zal de aandacht niet alleen komen te liggen op de rechten van de woonwagenbewoners, maar ook op hun plichten. Om de onderwijs- en arbeidsmarktparticipatie van woonwagenbewoners te verbeteren, volstaan eenzijdige inspanningen immers niet. Van de doelgroep zelf wordt ook een engagement verwacht. Dat betekent dat ook zij een rol hebben te vervullen in dit hele verhaal. Zo zullen zij bijvoorbeeld zelf inspanningen moeten leveren om hun kinderen onderwijs te laten volgen.

De resultaten van de telling van de woonwagenbewoners zullen ook gebruikt worden voor de profielschets van de gemeenten. Deze cijfers kunnen de provincies ook helpen bij het inschatten van de nood aan woonwagenterreinen en bij het opstellen van groeiscenario's. Het is de bedoeling deze telling om de 5 jaar te hernemen.

Het is mijn bedoeling om de integratie van Roma te bevorderen. Dit beleid zal worden ingepast in een breder beleid ten aanzien van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten. Dit laat toe de problematiek te objectiveren en het beleid resultaatgericht en meetbaar te maken. Bovendien stellen we vast dat bepaalde intra-Europese migrantengroepen die geen Roma zijn met een gelijkaardige problematiek geconfronteerd worden. Die groepen willen we niet uitsluiten van dit beleid. Belangrijk bij deze benadering is dat de integratie van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten horizontaal gebeurt. Enkel wanneer vanuit alle beleidsdomeinen gerichte acties worden ondernomen, kan de achterstandsproblematiek aangepakt worden. De problematische integratie van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten is zowel een probleem van huisvesting, van onderwijs, van welzijn, van gelijke kansen, van werk als van integratie.

Uitgangspunten voor deze horizontale aanpak zijn de 'Common Basic Principles on Roma Inclusion', de lijn van het Vlaams inburgerings- en integratiebeleid en de focus op het lokale niveau. Omdat vooral de lokale besturen geconfronteerd worden met de gevolgen van Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie, is het ook belangrijk dat zij ondersteund worden bij het voeren van een integratiebeleid ten aanzien van deze doelgroepen. Concreet betekent dit dat het beleid in eerste instantie lokaal gevoerd wordt en dat op het lokale niveau moet bepaald worden welke specifieke acties en diensten noodzakelijk zijn. Op Vlaams niveau zal een werkgroep 'Midden en Oost-Europese (Roma) migratie' opgericht worden, waarin alle relevante beleidsdomeinen worden vertegenwoordigd via een vast aanspreekpunt. Deze werkgroep zal objectieveerbare data verzamelen, binnen de verschillende beleidsdomeinen knelpunten detecteren en oplossingen formuleren en zal, als onderdeel van de commissie Integratiebeleid, concrete acties voorstellen voor het geïntegreerde actieplan Integratiebeleid. De werkgroep zal ook instaan voor de rapportage van knelpunten en aanbevelingen naar het Europese niveau. Heel dit proces, zowel op lokaal als op Vlaams niveau, zal worden ondersteund door het VLEMI.

De werking van het IPI zal gecontinueerd worden. Ik zal nagaan hoe de samenwerking van het onthaalbureau met het OCMW en met de VDAB verder kan versterkt worden en hoe de verschillende onderdelen van het vormingsprogramma waar nodig beter op elkaar kunnen afgestemd worden.

3.4.2 Er is een gecoördineerd Vlaams inburgeringsbeleid in Brussel

Stand van zaken

In het voorjaar 2010 heb ik een eerste overleg gehad met mijn collega bevoegd voor Brussel om na te gaan hoe de doelgroep van inburgering in Brussel beter zou kunnen bereikt worden. In opvolging van dit overleg wordt momenteel onderzocht of er ook in Brussel een detectie van inburgeraars zou kunnen gebeuren. Daarnaast heb ik - via de VGC - de Vlaamse schepenen uit Brussel uitgenodigd voor een overleg over de rol van de gemeentebesturen en OCMW's in het inburgeringsbeleid in Brussel.

In mei 2010 is er een nieuw protocol tot samenwerking inzake loopbaanoriëntatie voor inburgeraars in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afgesloten tussen het Brussels Onthaalbureau Inburgering (BON vzw), Actiris, VDAB-RDB en Tracé Brussel vzw.

Intenties 2011

Om het inburgerings- en integratiebeleid in Brussel te ondersteunen zal ik in samenspraak met de VGC overleg organiseren met het Huis van het Nederlands Brussel, het Brusselse onthaalbureau Bon vzw, het integratiecentrum Foyer en de Brusselse sociaal tolk- en vertaaldienst Brussel Onthaal vzw, om na te gaan in welke mate deze organisaties kunnen bijdragen aan het realiseren van de beleidsopties inzake inburgering en integratie in Brussel.

Ik zal verdere stappen zetten om de doelgroepdetectie van inburgering in Brussel te optimaliseren.

3.4.3 Er is oog voor de federale, Europese en internationale context

Stand van zaken

In de brief die ik eind 2009 aan de eerste minister bezorgde en waarin ik een aantal bekommernissen van de Vlaamse regering inzake asiel- en migratiebeleid toelichtte, kwamen er, naast inburgering in het land van herkomst (zie 3.1.3), nog 6 andere thema's aan bod. Op de vraag een overzicht van de concrete cijfers te krijgen betreffende de omvang van de regularisatiecampagne, zodat het Vlaamse beleid hierop kan worden afgestemd, kreeg ik antwoord. Op de andere geformuleerde bekommernissen, met name met betrekking tot de eventuele afschaffing van de vereiste om de beschikken over een behoorlijke huisvesting bij gezinshereniging, de sensibiliseringcampagne rond de negatieve effecten van huwelijksmigratie, de nood aan een verbod op huwelijken tussen neven en nichten, het belang van het heronderhandelen van de bilaterale akkoorden met Tunesië, Marokko, Algerije en ex-Joegoslavië, het nieuwe spreidingsplan asielzoekers en de registratie van de 'reden van verblijf' van nieuwkomers zodat deze doelgroep beter kan gedetecteerd worden, heb ik tot op heden nog geen antwoord ontvangen.

In het kader van het Belgische voorzitterschap van de EU in de tweede helft van 2010 is Vlaanderen (mede-) organisator van twee conferenties binnen het thema 'Inburgering'.

Op 25 en 26 november 2010 vindt in Gent, op initiatief van Vlaanderen, een expertenvergadering plaats over het thema 'De meerwaarde van een lokale en regionale aanpak van inburgering'. De doelstelling van deze conferentie is het delen van ervaringen en goede praktijken over hoe in lokale en regionale context wordt gewerkt aan o.a. taalverwerving, participatie en inburgering. De conferentie is het startpunt voor blijvende dialoog en uitwisseling tussen de deelnemende regio's, lokale actoren en experten.

Op 15 en 16 december 2010 vindt in Brussel een 'Expert Conference on European Integration modules' plaats. De EU wenst Europese Integratiemodules uit te bouwen als flexibel referentiekader voor introductiestages en taalonderricht, betrokkenheid van de onthaalmaatschappij en de deelname van derdelanders aan verschillende aspecten van het integratieproces. Deze eerste EU-conferentie over Europese modules wordt georganiseerd binnen de schoot van het netwerk van de Nationale Contactpunten voor Integratie (NCPI-netwerk). Het agentschap ondersteunt het evenement financieel en zal een presentatie geven over de toepassing van modules in het Vlaamse inburgeringsbeleid.

Het Europees netwerk van Nationale Contactpunten voor Integratie komt op initiatief van de Europese Commissie op maandelijkse basis samen om de laatste EU-ontwikkelingen binnen het thema 'integratie' te bespreken. Vlaanderen neemt actief deel aan deze vergaderingen en vergezelt de Belgische vertegenwoordiger, namelijk het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding. Het agentschap ziet erop toe dat op de Europese Integratiewebsite (www.integration.eu) het Vlaamse inburgeringsbeleid zichtbaar aanwezig is door de vermelding van de Vlaamse goede praktijken en initiatieven.

Een instrument ten uitvoering van het Europese integratiebeleid is het Europees Integratiefonds. De middelen die ter beschikking staan worden door Vlaanderen benut om nieuwe beleidskeuzes uit te werken, zoals het geïntegreerd taalbeleid, de inburgeringscoaches en inburgering in het land van herkomst.

Omdat Vlaanderen de beslissing van de Europese Raad ondersteunt om integratie en migratie beter te coördineren, volgt Vlaanderen de werkzaamheden van het Europees Migratie Netwerk op en nemen we deel aan conferenties die door dit netwerk worden georganiseerd.

Vlaanderen neemt eveneens deel aan internationale informele conferenties, zoals bijvoorbeeld de bijeenkomsten van de 'Integration working Group' van de Intergovernmental Consultations on Migration (IGC) te Genève. Tijdens deze bijeenkomsten krijgen we de kans om het Vlaamse inburgeringsmodel voor te stellen aan de vertegenwoordigers van EU-lidstaten (o.a. Duitsland en Denemarken) maar ook aan landen van buiten Europa (o.a. VS, Nieuw-Zeeland en Canada).

De boeiende bilaterale samenwerking met Nederland in het kader van Inburgering wens ik eveneens verder te zetten. Op 12 februari 2010 had ik een ontmoeting met mijn (ex) ambtscollega naar aanleiding van mijn werkbezoek aan Rotterdam. Dit werkbezoek paste in de ambtelijke ontmoetingen tussen Nederland en Vlaanderen, op initiatief van de Nederlandse Taalunie. We bespraken de verschillen en gelijkenissen van het gevoerde inburgeringsbeleid en gingen na op welke domeinen nader kan worden samengewerkt. Als opvolging van het bezoek, werd informatie uitgewisseld over 'Inburgering in het buitenland' en de Nederlandse 'taalcoach' – projecten.

Intenties 2011

De bekommernissen van de Vlaamse regering inzake asiel- en migratiebeleid zal ik weer opnemen met de nieuwe federale regering. De problematiek van huwelijksmigratie, het beleid ten aanzien van de integratie van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten, de grote groep van mensen zonder wettig verblijf, de gevolgen van de regularisatiecampagne, inburgering in het land van herkomst: voor elk van deze concrete uitdagingen waar Vlaanderen voor staat, is er een direct verband met het federale migratiebeleid. Integratie is omgaan met de gevolgen van migratie. Willen we het integratiebeleid echt kansen geven en echt laten slagen, zijn ook concrete, duidelijke en adequate maatregelen nodig op federaal niveau.

De kans die benut werd om tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap aandacht te besteden aan het inburgerings- en integratiebeleid, zal allicht leiden tot een betere bekendheid van het Vlaamse beleid en toegang tot bijkomende internationale netwerken. De communicatie over inburgering in de nieuwsbrief van Internationaal Vlaanderen zal dit nog versterken. Ook de samenwerking met het netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in het buitenland, met het oog op het verrijken en promoten van het Vlaamse beleid, zal opgestart worden.

Het agentschap zal actief blijven deelnemen aan de vergaderingen van de EU National Contactpoints on Integration. De werkzaamheden van de Europese Commissie met betrekking tot de opmaak van Europese Integratiemodules zullen aandachtig worden gevolgd. Internationaal Vlaanderen wordt ook actief betrokken bij het beleid ten aanzien van Midden- en Oost-Europese (Roma) migranten zodat uitwisseling van expertise met andere lidstaten mogelijk wordt.

Het agentschap zal verder actief de bestaande bilaterale contacten met o.a. Nederland, Catalonië en Quebec onderhouden en ontmoetingen organiseren.

3.4.4 De kruispuntbank Inburgering (KBI) is de centrale databank voor de opvolging van inburgeraars en cursisten NT2

Stand van zaken

De Kruispuntbank Inburgering is uitgegroeid tot een databank die algemene informatie bevat over inburgeraars en NT2-cursisten. In de eerste plaats wordt de Kruispuntbank als cliëntvolgsysteem door de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands gebruikt. De KBI communiceert tevens met de externe partners die betrokken zijn bij het inburgeringsproces. In afwachting van een nieuwe Kruispuntbank wordt het huidige systeem verder onderhouden en up-to-date gehouden. Daartoe wordt geregeld overlegd met de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus.

Intenties 2011

Een externe audit van de KBI bracht eind 2009 de nood aan vervanging van het huidige platform aan het licht. De overheidsopdracht die de aanbevelingen van deze audit uitvoert, voorziet in een implementatie van de nieuwe KBI op 1 september 2012 en in een correctief, adaptief en evolutief onderhoud vanaf dan gedurende 42 maanden.

De huidige Kruispuntbank blijft intussen verder dienen als databank van inburgeraars en NT2-cursisten en wordt ook actueel gehouden tot de nieuwe Kruispuntbank ontwikkeld is.

3.4.5 Er is een permanente onderzoekslijn inburgering en integratie

Stand van zaken

Het agentschap heeft de voorbije jaren, samen met de onthaalbureaus en de andere actoren die gegevens in de KBI registreren en consulteren, gewerkt aan een betere registratie. Consistentie in de cijfers is immers nodig om het beleid te monitoren, te ondersteunen en bij te sturen. Op basis van deze registratie heeft het agentschap in oktober 2010 de eerste themapublicatie 'Inburgering 2009' uitgebracht. Het is de bedoeling om dit initiatief de komende jaren verder te zetten.

De werkzaamheden van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid met betrekking tot het ontwikkelen van een integratiekaart worden van nabij opgevolgd. In het voorjaar 2010 organiseerde het Steunpunt de studiedag 'Meer kleur op straat. Diversiteit en veiligheid in België en Nederland'.

Gelijktijdig met de ontwikkeling van een Vlaamse integratiekaart wordt er geïnvesteerd in het ontwikkelen van een lokale integratiemonitor. De monitor heeft tot doel de externe omgeving (lokaal/regionaal) in functie van het lokale integratiebeleid in kaart te brengen. Door reeksen aan te maken kunnen ontwikkelingen van het lokaal gevoerde integratiebeleid op langere termijn gevolgd worden. De integratiemonitor wordt als project binnen de lokale statistieken (www.lokaalstatistieken.be) verder uitgewerkt.

Essentieel bij de ontwikkeling van deze integratiemonitor is het draagvlak van de set van de integratie-indicatoren. Daarom wordt dit instrument verder ontwikkeld in nauw overleg met een begeleidingsgroep waarin vertegenwoordigers van de lokale integratiediensten en -centra, VMC, het Minderhedenforum, het agentschap en de Studiedienst van de Vlaamse Regering zijn opgenomen.

Intenties 2011

De themapublicatie 'inburgering 2009' verdient navolging en uitbreiding. Correcte cijfers en resultaten van het inburgerings- en integratiebeleid zijn belangrijk om het beleid te kunnen evalueren en bijsturen. Daarom zal ik aan de sector vragen om in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur een jaarboek 'inburgering en integratie 2010' te maken waarin een overzicht van de resultaten van alle deelsectoren van inburgering en integratie zijn opgenomen.

De werkzaamheden van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid met betrekking tot het ontwikkelen van een integratiekaart worden verder opgevolgd. De beheersovereenkomst met het Steunpunt loopt af eind 2011. Tegen dan moet duidelijk zijn welke onderdelen van de integratiekaart onder welke voorwaarden door de Vlaamse overheid opgenomen kunnen worden.

Een eerste versie van de lokale integratiemonitor wordt voorzien in de loop van 2011 en zal voornamelijk een bundeling zijn van de gegevens uit bestaande databronnen beschikbaar bij de agentschappen en de departementen binnen de Vlaamse overheid. Zowel demografische indicatoren als domeinoverschrijdende indicatoren zoals onderwijs, tewerkstelling, welzijn maken deel uit van de set. Het gaat hier om een 'work in progress'. Ook een digitaal cijferrapport zal worden voorbereid. Dat rapport zal de resultaten van de indicatoren per gemeente/stad bevatten en een vergelijking ten aanzien van een gemiddelde van de indicatoren van alle gemeenten/steden met een lokaal integratiebeleid. De cijfers zullen worden vergezeld van een begeleidend rapport met een toelichting bij de gebruikte indicatoren.

Geert BOURGEOIS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Bijlage 1: Overzicht beleidsmaatregelen 2010-2011

Regelgevingsagenda

Aanpassing van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid:

- Inburgering in het land van herkomst
- Uitbreiding van de doelgroep van minderjarigen tot kinderen tussen 2,5 en 5 jaar
- Opdracht onthaalbureaus uitbreiden naar het bevorderen van maatschappelijke participatie
- Inburgeringscertificaat

In 2011 wordt een ontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2010-2011

- Staten-Generaal inburgering en integratie op 29 november 2010

Uitdaging 1

- Monitoring Nederlands tweede taal via het Interdepartementaal Platform Inburgering.
- Een campagne die het belang van Nederlands beklemtoont wordt voorbereid.
- Er komen nieuwe communicatie-initiatieven op basis van een uitgewerkt communicatieplan om meer inburgeraars te bereiken en de bekendheid van inburgering te vergroten.
- Het project 'Inburgering in het land van herkomst' dat nog loopt tot maart 2012 wordt van nabij opgevolgd.
- Er komt een onderzoek om de huwelijksmigratie in kaart te brengen en de evoluties ter zake te kunnen opvolgen, de projecten rond huwelijksmigratie in het kader van 'Managers van Diversiteit' zijn gestart en in de convenanten die in 2011 met de lokale besturen worden afgesloten zijn acties rond huwelijksmigratie opgenomen.
- Er wordt een uitstaptoets MO ontwikkeld.
- Er wordt nagegaan hoe het civiele effect van inburgering op diverse domeinen van het maatschappelijk leven kan verhoogd worden.
- Het project binnen het departement om na te gaan hoe het civiele effect van inburgering via het Vlaams personeelsstatuut en de rechtspositieregeling voor lokale besturen kan verhogen, wordt uitgevoerd.
- In uitvoering van het Integratiedecreet van 30 april 2009 komt er een regeling voor de sector van het sociaal tolken en vertalen. Voorafgaandelijk wordt er in 2011 een implementatieplan aan de Vlaamse Regering voorgelegd.
- Het derde uitvoeringsbesluit bij het Integratiedecreet is op 1 januari 2013 operationeel. Hiertoe worden de gesprekken weer opgestart. Er wordt nauwe afstemming gezocht met de wetgevende initiatieven in het kader van de planlastvermindering en de Interne Staatshervorming.
- Ter voorbereiding van de uitvoering van de derde fase van uitvoering van het Integratiedecreet, voorzien voor 2012, worden volgende zaken uitgewerkt: een prioriteitsstelling voor de erkenning van integratiediensten en een efficiënt en effectief financierings- en evaluatiesysteem voor de integratiesector. De relevante onderzoeken zullen nog in 2010 worden uitgeschreven.
- Het VLEMI gaat op 1 januari 2011 van start op basis van een eerste meerjarenconvenant.
- Het Minderhedenforum gaat op 1 januari 2011 van start op basis van een nieuw meerjarenplan.
- Het hoofdstedelijk integratiecentrum kan op 1 januari 2012 van start gaan.
- De subsidiëring van de schipperswerking De Schroef vzw wordt gecontinueerd op basis van nieuw meerjarenconvenant.
- De participatiecommissie neemt met raadgevende stem deel aan de integratiecommissie.

- De nieuwe erfgoedorganisatie zal streven naar een gerichte ontsluiting van ons erfgoed die participatie van nieuwe Vlamingen maximaal mogelijk maakt en zelfs bevordert.
- Het onderzoek naar de imams in Vlaanderen wordt van nabij opgevolgd en er wordt nagegaan hoe religieuze gemeenschappen een actievere rol kunnen spelen in het integratieproces.

Uitdaging 2

- De tijdelijke projecten van de Huizen van het Nederlands inzake taal(promotie)beleid worden verder gezet.
- Er komt een visietekst over de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen van het Nederlands.
- De Covaar (cognitieve vaardigheidstest) wordt geëvalueerd en er wordt een instrument ontwikkeld om de leervragen en profielen van (kandidaat-)cursisten Nederlands tweede taal in kaart te brengen.
- De instaptoets MO wordt via een pilootproject ingevoerd.
- De mogelijkheid tot zelfstudie MO wordt onderzocht.
- De trajectbegeleiding wordt inhoudelijk doorgelicht.
- Er wordt nagegaan of vertalingen in het kader van diplomagelijkschakeling kunnen gebeuren door gecertificeerde sociaal vertalers in plaats van door beëdigde vertalers.
- Er worden specifieke inburgeringstrajecten uitgezet voor niet of zwak gealfabetiseerde inburgeraars.
- Het thema ouderparticipatie wordt verder opgevolgd door het VMC en in de convenanten die in 2011 met de lokale besturen worden afgesloten, zijn specifieke acties opgenomen voor het verhogen van de betrokkenheid van ouders bij het schoolgebeuren van hun kinderen
- Verschillende initiatieven die de participatie bevorderen, zoals de inburgeringscoaches, de werking van de integratiesector en de aandacht voor participatie binnen het inburgeringstraject zullen maximaal op elkaar worden afgestemd.
- Het concept 'inburgeringscoaches' wordt concreet.
- Het is duidelijk wie wat moet doen om minderjarige nieuwkomers toe te leiden naar het vrijetijdsaanbod.
- Via decreetsaanpassing wordt de doelgroep van minderjarige anderstalige nieuwkomers uitgebreid met kinderen van tweeënhalve tot vijf jaar en wordt de taakstelling van onthaalbureaus ten aanzien van minderjarige nieuwkomers waar nodig bijgesteld. Er is een nieuw besluit in voorbereiding dat de taakstelling van de onthaalbureaus naar minderjarige nieuwkomers regelt.
- Het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2011-2014 wordt opgevolgd.
- Er worden sectorale gesprekstafels over niet begeleide minderjarige vreemdelingen georganiseerd.
- De middelen van het Europees Integratiefonds worden verder ingezet om nieuwe beleidskeuzes concreet uit te werken.
- Het IPI formuleert voorstellen om potentiële ondernemers via inburgering te stimuleren tot ondernemerschap.
- Het gemeenschappelijk doelstellingenkader voor het VLEMI wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de commissie Integratiebeleid.
- In het eerste meerjarenconvenant met het VLEMI wordt de coördinerende rol t.a.v. integratiecentra concreet uitgewerkt.
- De integratiesector wordt geherstructureerd conform het Groenboek Interne Staatshervorming.
- In uitvoering van het Integratiedecreet van 30 april 2009 is de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen structureel ingebed in de werking van het VMC.
- Sensibiliseren over woonwagenterreinen is een belangrijk aandachtspunt. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om te komen tot richtlijnen voor private woonwagenterreinen.

- Er worden initiatieven genomen om alle betrokken actoren te sensibiliseren en te stimuleren om woonwagenterreinen aan te leggen.

Uitdaging 3

- Er komt een visietekst over de toekomstige organisatie, opdrachten en financiering van de Huizen van het Nederlands.
- De onthaalbureaus worden gesubsidieerd op basis van een nieuw financieringsmodel.
- Er komt een onderzoek om een nieuw evaluatiesysteem voor de integratiesector te ontwikkelen.
- De projecten over huwelijksmigratie in het kader van de oproep 'Managers van Diversiteit' zijn opgestart en worden opgevolgd.
- De geselecteerde projecten binnen het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid 2010 zijn opgestart. Bij een mogelijke hervorming van dit fonds wordt op het federale niveau de communautarisering van dit fonds in al zijn aspecten bepleit.
- De werkzaamheden om de planlast in de integratiesector te verminderen, worden verder gezet.
- In uitvoering van het Groenboek Interne Staatshervorming wordt een traject voor hervorming van de integratiesector opgezet.
- Vanaf 2011 neemt het VMC een structurele rol op in de ondersteuning van de onthaalbureaus.
- De uitvoering van het administratief geldboetebesluit wordt van nabij opgevolgd.
- Bestaande integratiediensten worden uitgebreid en er worden nieuwe integratiediensten opgericht.

Uitdaging 4

- De commissie Integratiebeleid wordt opgericht en krijgt de opdracht om een geïntegreerd actieplan op te maken. Via de commissie wordt gestreefd naar een eenduidige doelgroepdefinitie.
- De engagementen in het kader van de toepassing van de open coördinatiemethode in het Vlaamse gelijkheidsbeleid worden omgezet in actieplannen. De afstemming tussen de commissie Integratiebeleid en de commissie Gelijke Kansen wordt onderzocht.
- De werkgroep 'Armoede' formuleert aanbevelingen over het interculturaliseren van het armoedebestrijdingsbeleid.
- Er komt een strategisch plan woonwagengebouwen.
- Op Vlaams niveau wordt een werkgroep 'Midden- en Oost-Europese (Roma) migratie' opgericht met het oog op het ondersteunen van de lokale besturen en het oplossen van knelpunten in het integratieproces van deze doelgroep.
- Het overlegplatform IPI wordt gecontinueerd.
- Er wordt nagegaan hoe de samenwerking onthaalbureau, VDAB & OCMW verder kan versterkt worden.
- Er wordt nagegaan hoe de onderdelen van het vormingsprogramma beter op elkaar kunnen afgestemd worden.
- In samenspraak met de VGC komt er overleg om na te gaan hoe de vanuit inburgering en integratie gesubsidieerde Brusselse voorzieningen kunnen bijdragen tot het realiseren van de beleidsopties in Brussel.
- De Europese en internationale contacten worden verder onderhouden en uitgebouwd.
- Er wordt een nieuwe Kruispuntbank Inburgering ontwikkeld. In afwachting hiervan wordt de huidige KBI actueel gehouden.
- De werkzaamheden van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid met betrekking tot het ontwikkelen van een integratiekaart worden van nabij opgevolgd.
- Er komt een lokale integratiemonitor.

Bijlage 2: Overzicht moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Met redenen omklede motie

van de heren Lieven Dehandschutter, Ward Kennes, Willy Segers en Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns en de heren Jan Durnez en Veli Yüksel
stuk 186 (2009-2010) – Nr. 7, ingediend 24 februari 2010

Het Vlaams Parlement,

– gehoord de bespreking van de beleidsnota Inburgering en Integratie 2009-2014;
– gehoord het antwoord van Vlaams minister Geert Bourgeois;
– gelet op de intenties van de Vlaamse Regering ter zake, zoals geformuleerd in het Vlaamse regeerakkoord;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1. met het oog op een verhoging van de efficiëntie en de doelmatigheid de nodige stappen te ondernemen om het inburgeringsbeleid verder te verfijnen en te professionaliseren;
2. de samenwerking tussen de verschillende actoren van het inburgerings- en integratiebeleid, de onthaalbureaus en integratiecentra in het bijzonder, uit te diepen en te versterken;
3. het Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie (VLEMI) uit te bouwen, te professionaliseren en zijn brugfunctie voor de beleidsdomeinen Inburgering en Integratie te versterken, zodat het centrum kan uitgroeien tot het ondersteunings- en coördinatiecentrum voor Integratie en Inburgering;
4. altijd een constructieve dialoog na te streven met het Minderhedenforum;
5. het Integratiedecreet in te voeren met aandacht voor kennisuitwisseling, efficiëntie en structurele samenwerking tussen de verschillende actoren;
6. extra aandacht te hebben voor het tekort aan woonwagenterreinen;
7. aandacht te hebben voor het belang van het Nederlands als voorwaarde voor participatie aan de samenleving en in dat kader het takenpakket van de Huizen van het Nederlands uit te breiden zodat zij op het vlak van de promotie van de standaardtaal de nodige expertise kunnen opbouwen en zelf acties kunnen initiëren alsook promotieacties van andere instellingen kunnen coördineren of ondersteunen;
8. het debat over de rol van de islam in de Vlaamse samenleving op constructieve wijze aan te gaan;
9. onderzoek te doen naar het fenomeen van de huwelijksmigratie en een doorgedreven sensibiliserings- en ontmoedigingsbeleid te voeren ten aanzien van transnationale huwelijken van de migranten van de tweede en derde generatie;
10. de nodige aanpassingen aan het Inburgeringsdecreet te doen om inburgering in het land van herkomst mogelijk te maken en te voorzien in een kosteloos aanbod inburgering in het land van herkomst, zodat kandidaat-inwijkelingen de mogelijkheid krijgen om zich al in het land van herkomst voor te bereiden op hun komst naar Vlaanderen;
11. na te gaan hoe het Nederlandse systeem van inburgeringscoaches het best vertaald kan worden naar de Vlaamse context;
12. werk te maken van een volwaardig inburgeringsbeleid voor minderjarige anderstalige nieuwkomers en in dat kader de rol van de onthaalbureaus transparant te maken, de doelgroep van minderjarige anderstalige nieuwkomers uit te breiden naar kinderen van tweeënhalf tot vijf jaar en in overleg met de betrokken sectoren te voorzien in een aanbod maatschappelijke participatie voor minderjarige nieuwkomers;
13. in overleg met de sociale partners en het middenveld de nodige maatregelen te nemen om het civiele effect van de inburgering te verhogen;
14. een evaluatietest en certificering in te voeren voor de cursus maatschappelijke oriëntatie waarbij de inburgeraar een inburgeringscertificaat ontvangt wanneer hij of zij zowel het deelcertificaat NT2 als het certificaat maatschappelijke oriëntatie behaald heeft. Daarbij streven we ernaar zoveel mogelijk inburgeraars het inburgeringscertificaat te laten behalen. We behouden echter de inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar die daaraan voldaan heeft, een inburgeringsattest ontvangt en niet meer kan worden gesanctioneerd.

Antwoord

- Voor punt 1 verwijzen we naar deel 3.2 en deel 3.3 van de beleidsbrief
- Voor punt 2 verwijzen we naar deel 3.2, 3.3 en 3.4 van de beleidsbrief
- Voor punt 3 verwijzen we naar deel 3.3 van de beleidsbrief
- Voor punt 4 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief
- Voor punt 5 verwijzen we naar deel 2, 3.1, 3.2, en 3.3 van de beleidsbrief
- Voor punt 6 verwijzen we naar deel 3.2 van de beleidsbrief
- Voor punt 7 verwijzen we naar deel 3.1, 3.2 en 3.3 van de beleidsbrief
- Voor punt 8 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief
- Voor punt 9 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief
- Voor punt 10 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief
- Voor punt 11 verwijzen we naar deel 3.2 van de beleidsbrief
- Voor punt 12 verwijzen we naar deel 3.2 van de beleidsbrief
- Voor punt 13 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief
- Voor punt 14 verwijzen we naar deel 3.1 van de beleidsbrief